

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

กীরติ มิตรพระพันธ์

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

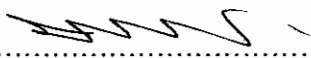
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

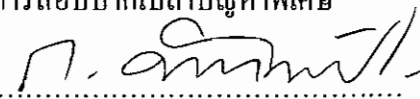
อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษและคณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ ได้พิจารณา
ปัญหาพิเศษของ กิรติ มิตรพระพันธ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

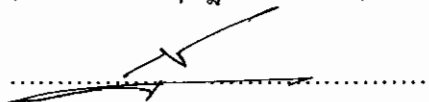

.....

(อาจารย์พรเทพ นามกร)

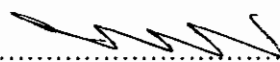
คณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.กฤษฎา นันทเพ็ชร)

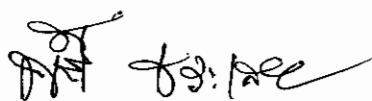

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กิจจุฑา ไกรवास)

..... กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์พรเทพ นามกร)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจน์ีย์ ธารเสนา)

วันที่ 30 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล บางทราย จังหวัดชลบุรี ฉบับนี้ ผู้วิจัยมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา และการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ซึ่งปัญหาพิเศษฉบับนี้ สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี โดยเฉพาะ ดร.พรเทพ นามกร อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งให้คำปรึกษาแนะนำจึงทำให้ผู้วิจัยสามารถทำปัญหาพิเศษ ต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง ดร.กิจฐเขต ไกรवास, ดร.วัลลภ ศัพท์พันธุ์ ผู้ชี้แนะแนวทางในการแก้ไข และปรับปรุงปัญหาพิเศษของผู้วิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง และการศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ หากขาดความอนุเคราะห์จากนายกำพล วงศ์ทรายทอง นายกเทศมนตรีตำบลบางทราย นายศุภวิทย์ สุวรรณกล่อม ปลัดเทศบาลตำบลบางทราย นางสุนีย์พันธ์ คุลยวิจารณ์ หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ และนางสาววริยา ศรีจิริยา ผู้ให้ข้อมูลของเทศบาลบางทรายและผู้ชี้แนะในการทำปัญหาพิเศษเล่มนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง เป็นอย่างมาก รวมไปถึงประชาชนเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ที่ให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุน ในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา ด้านการเงิน ด้านการให้กำลังใจกับผู้วิจัย มาโดยตลอด และความสำเร็จของปัญหาพิเศษฉบับนี้ ขอขอบพระคุณจากใจจริง

กิริติ มิตรพระพันธ์

54930512: สาขาวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของประชาชน/ แผนพัฒนาท้องถิ่น

กิริติ มิตรพระพันธ์: ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล

ตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี (PUBLIC OPINIONS TOWARDS COMMUNITY

DEVELOPMENT PLANS OF BANG SAI MUNICIPLAITY, CHON BURI PROVINCE)

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ: พรเทพ นามกร, รป.ม. 96 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน โดยใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่า (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสมตามลำดับ ดังนี้ การพัฒนาด้านการศึกษาศิลปวัฒนธรรม และนันทนาการเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ถัดไป คือ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร และการพัฒนาด้านเศรษฐกิจเป็นลำดับสุดท้าย และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้ และสถานภาพสมรส ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

54930512: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A.

(GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PUBLIC OPINIONS/ COMMUNITY DEVELOPMENT PLANS

KEERATI MITPRAPUN: PUBLIC OPINIONS TOWARDS COMMUNITY
DEVELOPMENT PLANS OF BANG SAI MUNICIPALITY, CHON BURI PROVINCE.

ADVISOR: PORNTHEP NAMAKORN, M.P.A. 96 P. 2013.

The purpose of this study was to investigate public opinions towards community development plans proposed by Bang Sai Community, Chon Buri Province and to compare their opinions as classified by personal factors, including gender, age, occupation, income, marital status, and educational level. There were 364 subjects participating in this study. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The descriptive statistics was used to analyze the collected data, including frequency, percentage, means, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and inferential statistics which were t-test, and One-way ANOVA. To test the differences between pairs, LSD was used.

The results of the study revealed that the subjects found the community development plans appropriate. Specifically, when considering each aspect, the subjects found the development of culture and recreation the most appropriate, followed by the development of society and environment, infrastructure, politic and administration, and economy. In addition, the comparison of the subject opinions showed that there was no statistically significant difference among the subjects with different gender, age income, and marital status. Finally, statistically significant differences in opinions towards the community development plans were found among the subjects with different occupation and educational level at a significant level of 0.05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น.....	19
แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี.....	31
ข้อมูลทั่วไปและโครงสร้างของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	เกณฑ์การแปลผล..... 56
4	ผลการวิจัย..... 57
	ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 57
	ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคำคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี..... 59
	ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคำคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนา ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี..... 70
	ตอนที่ 4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน..... 76
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 77
	สรุปผลการวิจัย..... 77
	อภิปรายผลการวิจัย..... 79
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย..... 82
	บรรณานุกรม..... 85
	ภาคผนวก..... 90
	ประวัติย่อของผู้วิจัย..... 96

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี.....	53
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	57
3	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในด้านการพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน.....	60
4	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ.....	62
5	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในด้านการพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร.....	64
6	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในด้านการพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม.....	66
7	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในด้านการพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ.....	68
8	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนา ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในปัจจัยภาพรวมด้านต่าง ๆ.....	70
9	การเปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี.....	71
10	การเปรียบเทียบประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี.....	71
11	การเปรียบเทียบประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ความแตกต่างของความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี.....	72
13 การเปรียบเทียบประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี.....	73
14 การเปรียบเทียบประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนา ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี.....	74
15 การเปรียบเทียบประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนา ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี.....	74
16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ความแตกต่างของความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี.....	75
17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	76

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการตัดสินใจการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหารงาน การบริหารงานบุคคล การบริหารการเงินและการคลังได้ด้วยตนเอง และตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวที่แก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดให้รัฐต้องถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี และต้องจัดสรรภาษีและการเงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลในอัตราร้อยละสามสิบห้า ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจที่ต้องดำเนินการเพิ่มมากขึ้น และสามารถดำเนินกิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยมีเพียงจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังคงขยายบทบาทหน้าที่ออกไป รวมถึงพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย และเป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรและตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น อนึ่ง นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ด้านนโยบายการปฏิรูปการเมือง การปกครอง และการบริหาร ข้อ 8 ระบุว่า สนับสนุนการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารท้องถิ่น จึงต้องมีวิสัยทัศน์ กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารตรงกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ ความพึงพอใจของประชาชนเป็นสำคัญ

แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทอำนาจหน้าที่เพิ่มมากขึ้น แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่ยังคงมีทรัพยากรจำกัด ทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีความโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นของตน แผนพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานตามเป้าหมาย

ที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแผนที่สามารถตอบสนองต่อการทำงานเพื่อท้องถิ่นและสามารถบ่งชี้ความสำเร็จของแผนได้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548)

แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกรอบและแนวทางในการบริหารงานของท้องถิ่นให้มีความคล่องตัว สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น สามารถตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายของคณะผู้บริหาร ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อีกทั้งเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุ บนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548)

แผนพัฒนาท้องถิ่น จึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นแผนที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายในการพัฒนา โดยสามารถบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรมและชอบธรรม (เทศบาลตำบลบางทราย, 2556)

เทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและได้มีการพัฒนาตามแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่มิได้มีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเลยว่ามีคามพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ซึ่งในการทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจำเป็นต้องทราบถึงความต้องการและความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ เพราะผลจากแผนพัฒนาท้องถิ่นจะส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากผลจากการพัฒนาจะสามารถทำให้เทศบาลเข้าใจถึงปัญหา ความต้องการ ความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ได้มากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาชุมชน เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย เป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต และอนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้นโยบายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนนำไปสู่การพึ่งตนเองและลดปัญหาความยากจนอย่างบูรณาการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย แตกต่างกัน
6. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย แตกต่างกัน

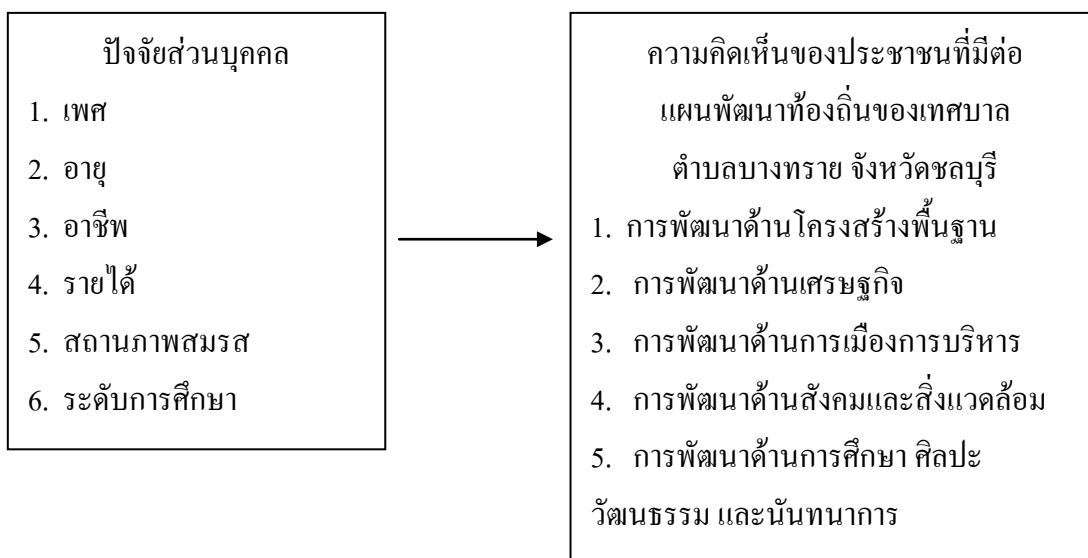
กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้นำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ระหว่าง พ.ศ. 2551-2555 มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษาของประชาชนเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ได้แก่ 1) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ 3) การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร 4) การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม 5) การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของบุคลากรและเจ้าหน้าที่ เพื่อทำให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
2. ทราบถึงผลการเปรียบเทียบของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา
3. ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำมาพัฒนาแผนงาน และ โครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ชุมชน และเพิ่มศักยภาพให้แก่บุคลากรของเทศบาล

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาค้นคว้าไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นข้อมูลต่อการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ คริวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี จำนวน 7,318 คริวเรือน (เทศบาลตำบลบางทราย, 2556)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการในช่วงระหว่างเดือนเมษายน พ.ศ. 2556 ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2556 รวมระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 8 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนในเทศบาลตำบลบางทรายต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แนวทางในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงานพัฒนา 5 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
3. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร
4. การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
5. การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ

การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยเทศบาลได้มีการส่งเสริมและพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ปรับปรุงบำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้า และท่อระบายน้ำ เป็นต้น

การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจ โดยเทศบาลได้มีการส่งเสริมและให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านเศรษฐกิจ เช่น ส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน รวมถึงให้คำปรึกษาหรือแนวทางในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการเมืองการบริหาร โดยเทศบาลได้มีการส่งเสริมและพัฒนาในด้านการเมืองการบริหาร เช่น สนับสนุนการเลือกตั้งทุกระดับ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนทุกรูปแบบ รวมถึงพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของเทศบาลบนพื้นฐานหลักคุณธรรม เป็นต้น

การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเทศบาลได้มีการส่งเสริมและพัฒนาในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น ปรับปรุงสภาพแวดล้อม และลดมลภาวะในชุมชน เป็นต้น

การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ โดยเทศบาลได้มีการส่งเสริมและอนุรักษ์ในด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ เช่น ส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น เป็นต้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำเป็นแนวคิด ทฤษฎี ซึ่งมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
4. แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี
5. ข้อมูลทั่วไปและโครงสร้างของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

จากการตรวจสอบเอกสารปรากฏว่า มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้หลายท่าน ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2527, หน้า 174-175) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นเพียงการแสดงออกที่เกิดจากความรู้สึกภายในต่าง ๆ ซึ่งความรู้สึกภายในนั้น อาจเป็นเพียงเจตคติ หรือความเชื่อ หรือความนิยม หรือถ้าจะกล่าวในลักษณะของพฤติกรรม ในแง่ของจิตวิทยาก็กล่าวได้ว่า เจตคติ ความเชื่อ ความนิยมเป็นพฤติกรรมภายในที่ไม่มีผู้ใดสังเกต หรือทราบ ได้นอกจากตัวของเขานั้น แต่ความคิดเห็นพฤติกรรมภายนอกที่ผู้อื่นสามารถสังเกตหรือ ทราบ ได้อย่างชัดเจน ดังนั้น คนที่มีเจตคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมอย่างหนึ่ง แต่ถ้าเขาไม่แสดง ความคิดเห็นออกมาก็จะไม่มีผู้ใดทราบ ได้เลยว่าเขามีเจตคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมเช่นใด

นพมาศ ธีรเวคิน (2539, หน้า 99) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นนั้น ถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูด หรือการเขียน มนุษย์นั้นจะพูดจากใจจริง พูดตามสังคม หรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูด หรือเขียนออกไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักจะถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความในใจ

สุชา จันท์ธอม และสุรางค์ จันท์ธอม (2520, หน้า 104) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ ความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ เราไม่สามารถแยกความคิดเห็นและ

ทัศนคติออกจากกันได้ เพราะความคิดเห็นมีลักษณะคล้ายทัศนคติ แต่ความคิดเห็นแตกต่างจากทัศนคติตรงที่ทัศนคตินั้น เป็นความพร้อมทางจิตใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่อาจแสดงออกมาได้ ทั้งคำพูดและการกระทำ ทัศนคติไม่เหมือนกับความคิดเห็นตรงที่ไม่ใช่สิ่งเร้าที่จะแสดงออกมาอย่างเปิดเผยหรือตอบสนองอย่างตรง ๆ และลักษณะของความคิดเห็นไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ

สุพัตรา สุภาพ (2545, หน้า 132) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคล หรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะการพูด หรือการเขียน ซึ่งในการแสดงออกนี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล ก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกนี้อาจได้รับการยอมรับ หรือปฏิเสธจากผู้อื่นก็ได้

อุทัย หิรัญโต (2523, หน้า 80-81) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นของคนมีหลายระดับ คือ อย่างผิวเผินก็มี อย่างลึกซึ้งก็มี สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้น เป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและติดตัวไปเป็นเวลานาน เป็นความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป ไม่เฉพาะอย่าง และมีอยู่เป็นเวลานานสั้น เรียกว่า ความคิดเห็น เป็นความคิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์ มีความรู้แห่งอารมณ์น้อยและเกิดขึ้นได้ง่าย แต่ก็สลายตัวเร็ว

จำลอง เงินดี (2534, หน้า 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นนั้นอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้ สังเกตและวัดได้จากคนแต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคติตรงที่ทัศนคตินั้น เจ้าตัวอาจจะตระหนัก หรือไม่ตระหนักก็ได้

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2534, หน้า 78) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางวาจาของเจตคติ การที่บุคคลกล่าวว่าเรามีความเชื่อ หรือความรู้สึกอย่างไรนั้น เป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคลนั้น ดังนั้น การวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2532, หน้า 25) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งวิจรรณญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นมีลักษณะที่แคบกว่าทัศนคติในขณะที่ทัศนคติเป็นสิ่งที่แสดงภาพความรู้สึกทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ แต่ความคิดเห็นจะอธิบายเหตุผลเฉพาะ

ราชบัณฑิตสถาน (2546, หน้า 236) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง เป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาและความคิดประกอบ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

ประสาธน์ หลักศิลา (2511, หน้า 398-399) กล่าวว่า ความคิดเห็นของคนเกิดจากการพบปะสังสรรค์ประจำวันแต่คนเรามีสังคมทางภูมิหลังจำกัดอยู่ ซึ่งภูมิหลังทางสังคมของแต่ละคน

เป็นผลถึงการที่คนเรากระทำตอบสนองต่อเหตุการณ์และเกิดความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้น
 วัตรฐ อัจฉาญ (2542, หน้า 8) ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด
 สิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิดและทัศนคติ ซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และ
 พฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจแสดงออกมา
 การลงความเห็นอาจจะเป็นไปในลักษณะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่า
 เป็นการถูกต้องหรือไม่ และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่าง ๆ นั้น ประกอบขึ้นด้วยสิ่งสำคัญ ๆ
 คือ ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม

เสริม ไชยณรงค์ (2523, หน้า 10) อธิบายว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึง
 การตัดสินใจจากการประเมินค่า (Evaluation Judgment) หรือทัศนะ (Point of View) เกี่ยวกับ
 เรื่องใดเรื่องหนึ่ง และความคิดเห็นย่อมได้อิทธิพลมาจากเจตคติ

พัชรกร การ์นต์ (2533, หน้า 44) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกทางเจตคติ
 ที่ออกมาเป็นคำพูด เป็นการสรุป หรือการลงความเห็น โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่

Webster's (1996, pp. 12-15) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นมีหลายความหมาย ได้แก่

1. ความเชื่อ ทัศนคติ การพิจารณา หรือการวินิจฉัย หรือการประเมินผลอย่างมีรูปแบบ
 ในใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

2. ความเชื่อที่มีน้ำหนักมากกว่าความรู้สึกในใจและมีน้ำหนักน้อยกว่าความรู้สึก
 ที่แท้จริง หรือมุมมองที่เกิดขึ้นทั่ว ๆ ไป

3. การแสดงออกถึงการพิจารณาหรือคำแนะนำอย่างมีรูปแบบโดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญหรือ
 การแสดงออก เช่น การตัดสินใจ การพิจารณาคดี หรือการวินิจฉัยอย่างมีรูปแบบด้วยเหตุผล
 กฎหมาย หรือหลักเกณฑ์ที่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจที่มีกฎหมายรองรับ

Luthans (1995, p. 609) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความพร้อม
 ทางด้านจิตใจที่จะตอบสนองต่อบุคคล สถานการณ์ วัตถุและความคิดเห็น โดยมีลักษณะที่คงที่
 แน่นอน ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ และมีรูปแบบการตอบสนองอย่างเดียวกัน

Mary (2006, p. 17) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ไว้หลายความหมาย
 ได้แก่

1. ความหมายทั่วไป หมายถึง ความเชื่อ ความคิดเห็น ข้อพิจารณา ความรู้สึก หรือทัศนะ
 ที่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์อย่างแน่นอน และยังขาดน้ำหนักทางเหตุผล หรือการวิเคราะห์ หรือ
 กล่าวกว้าง ๆ ได้ว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าความรู้

2. ความหมายเฉพาะ หมายถึง การพิจารณา หรือการวินิจฉัยอย่างมีแบบแผนจาก
 แหล่งข้อมูล หรือบุคคลที่เชื่อถือได้

3. ความคิดเห็นสาธารณะ (Public Opinion) หมายถึง การพิจารณา หรือข้อวินิจฉัยรวม ๆ ของกลุ่มคนในสังคมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ หรือข้อเท็จจริง

Feldman (1971, p. 3) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมา โดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน รวมทั้งในการฝึกหัดทำงานด้วย เพราะจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามความพอใจของผู้ร่วมงาน

Hurlock (1995, pp. 155-158) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นความรู้สึกเชื่อถือที่ไม่ได้อยู่บนความแน่นอนหรือความจริง แต่ขึ้นอยู่กับจิตใจบุคคลจะแสดงออกโดยมีข้ออ้าง หรือการแสดงเหตุผลสนับสนุนหรือปกป้องความคิดเห็นนั้น ความคิดเห็นบางอย่างเป็นผลของการแปลความหมายของข้อเท็จจริงขึ้นอยู่กับคุณสมบัติเฉพาะตัวของแต่ละคน เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน สภาพแวดล้อม และมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ การแสดงความคิดเห็นอาจจะได้รับการยอมรับ หรือปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ก็ได้

Nunally (1950, p. 285) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า ทั้งความคิดเห็นและทัศนคติเป็นเรื่องของการแสดงออกของแต่ละบุคคลต่อประชาธิปไตยทั่วไปต่อขนบธรรมเนียมประเพณี และการแสดงออกทางความคิดเห็นในรูปที่เกี่ยวกับตัวเขา และได้กล่าวต่อไปอีกว่า ความคิดเห็นนั้น จะใช้ในเรื่องเกี่ยวกับการลงความคิดเห็น (Judgment) และความรู้ (Knowledge) ในขณะที่ทัศนคตินั้น มักใช้กันมากในเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้สึก (Feeling) และความชอบพอ (Preference) ท้ายที่สุดเขาได้สรุปว่า เรามักใช้คำว่าความคิดเห็นมากกว่าทัศนคติ

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกมาซึ่งการตัดสินใจจากการประเมินค่าหรือทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะซึ่งในการแสดงออกมานี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาและประเมินค่าก่อนที่มีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกความคิดเห็นนี้อาจจะเป็นในทางเห็นด้วยหรือไม่ก็ได้ ในบางสภาพการณ์ความคิดเห็นอาจจะอยู่ในลักษณะเห็นด้วยมาก หรือเห็นด้วยน้อย

ประเภทของความคิดเห็น

สัตตยา กระแสชด (2538, หน้า 9) กล่าวว่า ความคิดเห็นสามารถจำแนกได้ 2 ประการ คือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลง ทิศทางลบสุด

ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นประการนี้รุนแรงและเปลี่ยนแปลงยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ เป็นความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ ความเข้าใจในทางที่ดี คือ ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงออกในด้านความคิดเห็นเป็นเรื่องเฉพาะของปัจเจกบุคคลอย่างอิสระต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือแม้แต่ในสิ่งเดียวกัน จึงไม่จำเป็นจะต้องมีลักษณะคล้ายคลึงกัน หรือเหมือนกันเสมอไป ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับอิทธิพลต่อการแสดงออกของความคิดเห็นในสิ่งนั้น ๆ ปัจจัยพื้นฐาน ได้มีผู้เสนอแนวคิดไว้ โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

Oskamp (1977 อ้างถึงใน ฉัตรชัย ชูแก้ว, 2544, หน้า 12) กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น มีดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Gene and Physiological Factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะพูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษาเจตคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ ปัจจัยทางร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติดจะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล ตัวอย่างเช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct Personal Experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่าง ๆ จากประสบการณ์โดยตรงเป็นการกระทำ หรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเองทำให้เกิดเจตคติ หรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ทาน เขาจะมีความรู้สึกชอบ เนื่องจากน้ำส้มหวาน เย็น หอมชื่นใจ ทำให้เขามีความสุขต่อน้ำส้มที่ได้รับประทานเป็นครั้งแรก เป็นประสบการณ์โดยตรงที่เขาได้รับ

3. อิทธิพลจากครอบครัว (Parental Influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเด็กเล็ก ๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัวและจากประสบการณ์ที่ได้รับมา

4. เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group Determinants of Attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็น หรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความคิดเห็นและเจตคติต่าง ๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียนกลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่ม

5. สื่อมวลชน (Mass Media) เป็นสื่อต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับสื่อต่าง ๆ เหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็น มีความรู้สึกต่าง ๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

Foster (1952 อ้างถึงใน ธวัชชัย นาคฤทธิ์, 2540, หน้า 9) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดทัศนคติ หรือความคิดเห็นไว้ 2 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ ความคิดเห็น หรือทัศนคติจะเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็น ค้นเคย หรือ ได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

2. ระบบค่านิยม เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมแตกต่างกัน ดังนั้น จึงอาจมีความเห็นที่แตกต่างกัน

บุญธรรม คำพ้อ (2520, หน้า 72) ความคิดเห็นของบุคคลจะเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคลอีกด้วย ซึ่งคุณสมบัติประจำบางอย่าง เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงานและการติดต่อระหว่างบุคคลและกลุ่มมีความคิดเห็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทั้งพื้นความรู้เป็นกระบวนการสังเกตการณ์ที่ได้รับจากการศึกษามาเป็นเวลาหลายปีจะเป็นรากฐานก่อให้เกิดความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ

โสภา พิสมัย (2543, หน้า 14) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพของสมอง

1.2 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น และการศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น และคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

1.3 ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลในสังคมหรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

1.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบต่องานซึ่งส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง อิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใด หรือสังคมใด ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม หรือสังคมนั้น

ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

2.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องหรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกันก็จะส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

การวัดความคิดเห็น

สิริอร วิชชาวุธ (2544, หน้า 214) กล่าวถึง การวัดเจตคติว่า เมื่อเจตคติต่องาน (Job Attitude) คือ ความเชื่อ และความรู้สึกที่มีต่องาน การวัดเจตคตินี้จึงมักวัดความรู้สึกต่องานนั้น ๆ ผู้วิจัยมักสอบถามความรู้สึกเกี่ยวกับงานมากกว่าความเชื่อ หรือความรู้ในเรื่องงาน การวัดเจตคตินี้มีหลายวิธี เช่น การใช้แบบสอบถามและการสังเกตพฤติกรรมภายนอกในการวัดเจตคติ การสร้างแบบสอบถามตามลำดับ ดังนี้ คือ กำหนดเป้าหมายที่จะวัด เลือกมาตราวัดเจตคติ สร้างข้อคำถาม ทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้

วัลลภ รัชฉัตรานนท์ (2545 อ้างถึงใน กิตติ รวีกันต์, 2547, หน้า 12) สรุปว่า มาตราวัดเจตคติที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่

1. วิธีวัด สเกลวัดความต่างทางศัพท์ (Semantio Differential Scale) ของออสกู๊ด (Osgood) เป็นวิธีวัดที่คิดค้นโดยออสกู๊ด (Osgood) มีลักษณะสำคัญ คือ ใช้วัดความรู้สึกของบุคคลต่อบุคคล ต่อพฤติกรรมบางอย่าง หรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยใช้คำคุณศัพท์เป็นคู่ที่มีความหมายตรงข้ามกัน และแบ่งคำคุณศัพท์ที่เป็นคำตอบออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มศักยภาพ (Potential) เช่น แข็งแรง-อ่อนแอ ใหญ่-เล็ก กลุ่มกิจกรรม (Activity) เช่น เร็ว-ช้า ขยัน-ขี้เกียจ กลุ่มประเมิน (Evaluation) เช่น ดี-เลว ถูก-ผิด โดยในการตอบคำถามจะใช้ส่วนของคำตอบเป็นแบบกราฟฟิค
2. วิธีวัด Likert Scale Likert คิดวิธีการนี้ในปี ค.ศ. 1932 เพื่อใช้สร้างแบบวัดเจตคติเป็นการสร้างข้อความขึ้นจำนวนหนึ่งเพื่อวัดทัศนคติต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากนั้นนำผลที่ได้จากข้อความทั้งหมดมารวมกันเพื่อประเมินเจตคติของผู้ตอบแบบวัดนั้น ทำให้เรียกวิธีการนี้ว่า “Summated Rating” โดยมีหลักสำคัญในการสร้าง คือ ข้อความทั้งหมดต้องเป็นเรื่องเดียวกัน ข้อความที่ใช้จะต้องมีทั้งข้อความทั้งทางบวกและทางลบใกล้เคียงกันจำนวนไม่น้อยกว่า 20 ข้อ การให้คะแนนต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับลักษณะของข้อความ โดยกำหนดคำตอบ อาจจะเป็น 3 5 หรือ 7 คำตอบก็ได้ แต่ส่วนมาก จะใช้ 5 คำตอบ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 5 4 3 2 1 สำหรับคำถามด้านบวก ส่วนคำถามด้านลบจะให้คะแนนกลับกัน
3. วิธีวัด สเกลความห่างทางสังคมของ Bogardus เป็นสเกลที่ใช้วัดความห่าง หรือการยอมรับทางสังคมของคนบางกลุ่มต่อคนบางกลุ่ม ความห่างดังกล่าวครอบคลุมความห่างต่าง ๆ

เช่น ความห่างทางชาติพันธุ์ (Racial Distance) ความห่างทางภูมิภาค (Regional Distance) ความห่างทางชนชั้น (Occupation Distance) และความห่างทางศาสนา (Religions Distance)

4. วิธีวัด Guttman scale วิธีนี้ไม่ใช่การพัฒนามาตรวัดเจตคติ แต่เป็นวิธีการประเมินชุดของข้อคำถามที่ใช้วัดเจตคติ โดย Guttman เรียกวิธีการของเขาว่าการวิเคราะห์มาตราส่วน ซึ่งวิธีการนี้พยายามที่จะหาชุดของข้อคำถามวัดเจตคติหนึ่ง ๆ นั้น ถ้าหากผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามข้อ 2 เขาจะต้องเห็นด้วยกับข้อคำถามข้อ 1 มาก่อน และถ้าเห็นด้วยกับข้อ 3 ก็ต้องเห็นด้วยกับข้อ 1 มาก่อน ดังนั้น จึงสามารถเห็นถึงแบบแผน (Pattern) ของเจตคติที่มีต่อเรื่องนั้นของกลุ่มบุคคลที่วัดได้อีกด้วย

5. วิธีวัดเทอร์สโตนสเกล (Thurstone Scale) วิธีการนี้สร้างและพัฒนาการวัดโดย Louis Thurston โดยอาศัยหลักการสร้างที่เป็นคุณสมบัติของการวัดในด้านความเท่ากันของแต่ละช่วงคะแนนความคิดเห็น วิธีการนี้จะเน้นในแง่ที่ว่าคะแนนความคิดเห็นที่แตกต่างกันมีช่วงห่างเท่า ๆ กัน

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้มากมาย ดังนี้

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539) ได้สรุปแนวความคิดของนักวิชาการและนักปกครองที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า คำนิยามความหมายของการปกครองท้องถิ่นได้มีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้ ส่วนใหญ่มีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกัน จะต่าง คือ ลำนวนและรายละเอียดปลีกย่อย ซึ่งสามารถพิจารณาได้ ดังนี้

Wit (1967 อ้างถึงใน ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเป็นบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน

Holloway (1951 อ้างถึงใน อุทัย หิรัญโต, 2523) นิยามว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

ซึ่งก็ไม่ได้แตกต่างกับแนวคิดของ Clarke (1957 อ้างถึงใน ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2550) ที่ได้นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด โดยเฉพาะหน่วยการปกครองดังกล่าวนี้ จัดตั้ง

และอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

นอกจากนี้ Montagu (1984 อ้างถึงใน ชวงส์ ฉายะบุตร, 2539) ก็นิยามไว้ในทำนองเดียวกันว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระ เพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหาร การปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบซึ่งคุณสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้ หน่วยการปกครองท้องถิ่น ยังต้องอยู่ภายใต้บังคับบัญชาด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

Robson (1953 อ้างถึงใน ประหยัด หงษ์ทองคำ, 2523) ได้ให้คำนิยามที่ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครอง ซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้มีอำนาจปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สัมฤทธิ์ผลของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

ซึ่งสอดคล้องกันในเรื่องของกระจายอำนาจ มอบอำนาจเปิดโอกาสให้ประชาชนที่จะทำกิจการในท้องถิ่นได้ด้วยตนเองตามแนวคิดของ Emile (n.d. อ้างถึงใน อุทัย หิรัญโค, 2523) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำกว่ารัฐ ซึ่งก่อตั้งโดยกฎหมาย และมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะทำกิจการในท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง รวมทั้งอำนาจจัดเก็บภาษี เจ้าหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าว อาจได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งโดยท้องถิ่นก็ได้

เช่นเดียวกับประหยัด หงษ์ทองคำ (2519 อ้างถึงใน ยิ่งยศ พันธุ์เยี่ยม, 2547) ได้ให้ความหมายของการบริหารท้องถิ่นว่า หมายถึง รูปการบริหารที่เกิดจากระบบการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่น เพื่อวัตถุประสงค์ในอันที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้และดำเนินงานต่าง ๆ ในการบริหารท้องถิ่นด้วยตนเองเพื่อสนองตอบความต้องการและแก้ปัญหาด้วยตัวของตัวเอง

จากนิยามต่าง ๆ ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปหลักการปกครองท้องถิ่นได้ในสาระสำคัญที่จะนำมาเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง ลักษณะของการปกครองท้องถิ่นเป็นแบบการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามาเรียนรู้และปกครองท้องถิ่นร่วมกัน ร่วมดำเนินการต่าง ๆ ในการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองตอบความต้องการ และแก้ปัญหาด้วยตัวของตัวเอง ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองท้องถิ่นที่ถือว่าการปกครองของประชาชนโดยประชาชน ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าควรสร้างความเข้าใจในเรื่อง

การปกครองตามระบบประชาธิปไตย การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539, หน้า 26) ได้จำแนกวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ ดังนี้ ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัดภารกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่าง ๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้น หากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ก็สามารถมีรายได้มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบานี้เป็น การแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับการบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียว อาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้ เพื่อความประหยัดโดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย

การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่น จัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้าง แต่ก็มิเงินเินไขที่กำหนดไว้ อย่างรอบคอบ เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

อาจสรุปได้ว่า จากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือก เข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้ มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

จากแนวความคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการ

กระจายอำนาจปกครอง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นจึงสามารถสรุปได้ ดังนี้

การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครองการบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และหวงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด (ชูศักดิ์ เทียงตรง, 2518, หน้า 6-7)

โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารการเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝนให้ประชาชนใช้ดุลพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารกิจการของท้องถิ่น นับได้ว่าเป็นผู้นำในท้องถิ่นจะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานท้องถิ่น เกิดความคุ้นเคยมีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป

การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเอง มิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเอง คือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องฟังเสียงประชาชน ด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่าง ๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติ (Referendum) ให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน (Recall) ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน (อนันต์ อนันตกุล, 2521, หน้า 6-7)

นอกจากนี้ การปกครองตนเองในรูปของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริงหรือการกระจายอำนาจไปในระดับต่ำสุด คือ รากหญ้า (Grass Roots) ซึ่งเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ความล้มเหลวของระบอบประชาธิปไตยมีหลายองค์ประกอบ แต่องค์ประกอบสำคัญยิ่งขาดอันหนึ่งก็คือการขาดรากฐานในท้องถิ่น (ลิขิต ธีรเวคิน, 2548, หน้า 3)

การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาระยะของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ การปกครองท้องถิ่นมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการแบ่งเบาระยะของรัฐบาล เนื่องจากความจำเป็นบางประการ ดังนี้ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539, หน้า 28-29)

ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวางนับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมืองรัฐบาลมีอาจจะดำเนินการในการสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหาหรือจัดบริการ โครงการในท้องถิ่น โดยรูปแบบที่เหมือนกัน ย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุดท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่า ผู้ซึ่งไม่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด กิจกรรมบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่น และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเทศโดยรวม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่น ดำเนินการดังกล่าวเอง

ดังนั้น หากไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลจะต้องรับภาระดำเนินการทุกอย่างและไม่แน่ว่าจะสนองความต้องการของท้องถิ่นทุกจุดหรือไม่ รวมทั้งจะต้องดำเนินการเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอื่น หากได้จัดให้มีการปกครองท้องถิ่นเพื่อดำเนินการเองแล้ว ภาระของรัฐบาลก็จะผ่อนคลายไป รัฐบาลจะมีหน้าที่เพียงแต่ควบคุมดูแลเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพื่อให้ท้องถิ่นมีมาตรฐานในการดำเนินงานยิ่งขึ้น การแบ่งเบาภาระทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องที่สำคัญหรือกิจการใหญ่ ๆ ระดับชาติอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม ความคับคั่งของภาระหน้าที่ต่าง ๆ ที่รวมอยู่ส่วนกลางจะลดน้อยลง ความคล่องตัวในการดำเนินงานของส่วนกลางจะมีมากขึ้น

การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาข้อมต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกจุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนย่อมเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี การบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ไม่ต้องเสียเวลาเสนอเรื่องขออนุมัติไปยังส่วนเหนือขึ้นไป ท้องถิ่นจะบริหารงานให้เสร็จสิ้นลงภายในท้องถิ่นนั่นเอง ไม่ต้องสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การได้รับเลือกตั้ง การสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการเมืองการบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วยในประเทศไทยผู้นำทางการเมืองที่มีชื่อเสียง เช่น นายทองหยด จิตตะวีระ, นายสุรินทร์ เทพกาญจนา เป็นต้น ล้วนแต่มีผลงานจากการเป็นนายกเทศมนตรี หรือผู้บริหารท้องถิ่นมาก่อนจนสามารถประสบความสำเร็จเป็นนักการเมืองที่มีชื่อเสียงในระดับชาติ (วิญญู อังคนารักษ์, 2518, หน้า 98)

การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบท แบบพึ่งตนเอง การปกครองท้องถิ่น โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินงานพัฒนาชนบทที่ผ่านมายังมีอุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมจากประชาชนในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาชนบทที่สัมฤทธิ์ผลนั้น จะต้องมาจากการริเริ่มช่วยตนเองของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัยโครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งต้องมาจากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง มิเช่นนั้นแล้ว การพัฒนาชนบทจะเป็นลักษณะ “หยิบยื่นยัดใส่ หรือกึ่งหยิบยื่นยัดใส่” เกิดความคาดหวังทุกปีจะมี “ลาภลอย” แทนที่จะเป็นผลดีต่อท้องถิ่นกลับสร้างลักษณะการพัฒนาแบบพึ่งพาไม่ยอมช่วยตนเอง อันเป็นผลทางลบต่อการพัฒนาพื้นฐานระบอบประชาธิปไตย (ลิขิต ธีรเวคิน, 2528, หน้า 3-4) ดังนั้น การกระจายอำนาจจึงจะทำให้เกิดลักษณะการพึ่งตนเอง ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการพัฒนาชนบทอย่างยิ่ง

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

ความหมายของการพัฒนา

ความหมายของคำว่า “การพัฒนา” นั้น ได้มีนักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2526, หน้า 9) ได้กล่าว การพัฒนาทุกอย่างจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก่อนแล้วจะต้องมีสิ่งอื่นหรือลักษณะอื่นเข้ามาผสม จึงจะเรียกการเปลี่ยนแปลงนั้นว่า “การพัฒนา” ลักษณะที่เพิ่มเข้ามานั้นที่สำคัญ คือ ทิศทางของการเปลี่ยนแปลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

สมบูรณ์ สุขสำราญ (2524, หน้า 23) ได้ให้ความหมาย “การพัฒนา” คือ การทำให้เจริญนั่นเอง แต่เมื่อมาใช้เป็นคำแปลของสิ่งแวดล้อม (Development) ในภาษาอังกฤษจะมีความหมายเกินความลึกไปถึงการทำให้ดีขึ้นจากที่เป็นอยู่ โดยการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้าไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือการนำวิชาการแปลกใหม่เข้ามาใช้ การพัฒนาในความหมาย มิได้หมายถึง การพัฒนาวัตถุเท่านั้น แต่หมายถึง การพัฒนาบุคคลทั้งในด้านจิตใจและความคิดด้วย

วิทยากร เชียงกุล (2527, หน้า 12) ได้แสดงความเห็นถึง “การพัฒนา” ว่าการพัฒนาที่แท้จริงควร หมายถึง การทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข ความสะดวกสบาย ความอยู่ดี กินดี ความเจริญงอกงามทางศิลปวัฒนธรรมและจิตใจ และความสงบสันติ ซึ่งนอกจากจะขึ้นอยู่กับ การได้รับปัจจัยทางวัตถุ เพื่อสนองความต้องการของร่างกายแล้ว ประชาชนยังต้องพัฒนาทางด้านการศึกษา สิ่งแวดล้อมที่ดี การพักผ่อนหย่อนใจและการพัฒนาทางวัฒนธรรมและจิตใจด้านต่าง ๆ ด้วยความต้องการทั้งหมดนี้เรียกว่า เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้เห็นว่า

การพัฒนาไม่ได้ขึ้นอยู่กับปริมาณสินค้า หรือการเพิ่มรายได้เท่านั้น แต่อยู่ที่การเพิ่มความพอใจและความสุขของประชาชนมากกว่า

Reeder (n.d. อ้างถึงใน โสภณ โสภณ, 2540, หน้า 15) ให้ความหมายของ “การพัฒนา” ว่าหมายถึง การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

1. ความแตกต่าง เช่น ปริมาณและคุณภาพของบริการข้อมูลและข่าวสาร ฐานะทางสังคม บทบาทและอาชีพ เป็นต้น
2. การใช้ประโยชน์จากบริการที่มีอยู่และเพิ่มขึ้น
3. มีเทคโนโลยีและความมีประสิทธิภาพกระจายทั่วทุกสังคม
4. มีความเชื่อและความไม่เชื่อ เช่น เป้าประสงค์ ความเชื่อพื้นฐาน ค่านิยม โอกาสและการสนับสนุน
5. ทักษะ เช่น ระดับความพอใจ ความเป็นเอกภาพ ขวัญ และความพึงพอใจมากขึ้น
6. มีพฤติกรรม เช่น ช่วยเหลือตนเอง มีประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรมนุษย์ และมีความคิดริเริ่มมากขึ้น

จากนิยามต่าง ๆ ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนา คือ การกระทำให้เกิดขึ้น หมายถึง เปลี่ยนจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่า ซึ่งทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข ความสะดวกสบาย ความอยู่ดี กินดี ความเจริญงอกงามทางศิลปวัฒนธรรมและจิตใจ และความสงบสันติ

ความหมายของชุมชน

อานันท์ กาญจนพันธุ์ (2536, หน้า 64) ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับชุมชนว่าเป็นคำใหม่ในภาษาไทย เพราะไม่เคยปรากฏในพจนานุกรม ฉบับ พ.ศ. 2493 และสันนิษฐานว่าน่าจะเริ่มมีการใช้หลังจากนั้นเล็กน้อย โดยการแปลมาจากภาษาอังกฤษว่า “Community” ในระยะที่วิชาการทางด้านสังคมศาสตร์ตะวันตกได้เริ่มแพร่เข้ามาสู่ประเทศไทย เพื่อศึกษาชนบท และต่อมารัฐก็ได้ใช้คำนี้ หลังจากที่ได้ตื่นตัวในการพัฒนาหมู่บ้าน จนมีการตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ คือ กรมการพัฒนาชุมชน ในปี พ.ศ. 2505 ด้วยเหตุนี้ในระยะแรกชุมชนมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า บ้านหรือหมู่บ้านในภาษาไทยที่มีมาก่อนหน้านั้น ในฐานะเป็นหน่วยการปกครองที่มีขอบเขตแน่นอนภายใต้การควบคุมของรัฐ

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม (2540, หน้า 161) ได้เสนอคำจำกัดความของชุมชน ว่า หมายถึง กลุ่มชนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกัน และมีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องกันอย่างเป็นปกติต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการอยู่ในพื้นที่ร่วมกัน หรือการมีอาชีพร่วมกัน หรือการประกอบกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือการมีวัฒนธรรม ความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา (2545, หน้า 44-45) ได้ให้ความหมายของ คำว่า ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนหรือบริเวณที่กลุ่มคนนั้น ๆ อยู่รวมกันได้ทั้ง ๆ ที่แต่ละคนมีความแตกต่างกัน หรือ ความหลากหลายในชุมชนนั้น เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2526, หน้า 6-8) ได้ให้ความหมายของชุมชน ว่าหมายถึง องค์กร ทางสังคมอย่างหนึ่ง ที่มีอาณาเขตครอบคลุมท้องถิ่นหนึ่งที่ปวงสมาชิกสามารถบรรลุถึง ความต้องการพื้นฐานส่วนใหญ่ และสามารถแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ในชุมชนของตนเองได้

โดยสรุปแล้วชุมชนในทัศนะของสัญญา สัญญาวิวัฒน์ จะต้องประกอบด้วย

1. ประชากรจำนวนหนึ่ง
2. สถาบันทางสังคม
3. องค์กรทางสังคมชนิดที่มีขนาดย่อมกว่าชุมชน เช่น ครอบครัว กลุ่มสหกรณ์ สโมสร เป็นต้น
4. อาณาเขตทางภูมิศาสตร์

Sanders (1985 อ้างถึงใน สนธยา พลศรี 2545, หน้า 21) ได้กล่าวถึงชุมชนว่า คือ การที่กลุ่มบุคคลหลาย ๆ กลุ่มมาร่วมกัน ในบริเวณเดียวกัน ภายใต้กฎหมายและข้อบังคับอันเดียวกัน มีการสังสรรค์กัน มีความสนใจร่วมกัน มีวัฒนธรรมเดียวกันและมีพฤติกรรมเหมือน ๆ กัน

พัฒน์ สุจันท์ (2525, หน้า 4) ได้ให้ความหมายของชุมชนในแง่การพัฒนาชุมชนว่า หมายถึง ดินแดนทั่วไปที่มีคนจำนวนมากกว่า 2 คนขึ้นไป ที่ได้ร่วมกันด้วยทัศนคติอย่างเดียวกัน คือ มีความคิดเห็นพ้องต้องกันรวมตัวกันที่จะทำอะไรร่วมกัน และก็หวังที่จะปลูกผลสำเร็จนั้น อย่างเดียวกัน และชุมชนจะต้องประกอบไปด้วยลักษณะดังนี้ คือ

1. มีกลุ่มบุคคล
2. ครอบคลุมอาณาเขตบริเวณหนึ่ง
3. มีสภาพการเป็นอยู่ที่คล้ายคลึงกัน
4. มีผลประโยชน์และความสะดวกสบายร่วมกัน

ประเวศ วะสี (2541, หน้า 35-36) ให้ความหมายของชุมชนว่า การที่คนจำนวนหนึ่ง มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีความพยายามในการทำอะไรร่วมกัน มีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำ และรวมถึงมีการติดต่อสื่อสาร (Communicate) ร่วมกัน ซึ่งอาจพิจารณาโดยการเป็นคุณลักษณะของชุมชนได้ ดังนี้

1. มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน
2. มีความเอื้ออาทรต่อกัน

3. มีการกระทำร่วมกัน

4. มีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำ

สรุปความหมายของคำว่า “ชุมชน” คือ พื้นที่อันเป็นที่อาศัยอยู่ของคนและหมายถึง กลุ่มของประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่นั้น โดยมีความสนใจ มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และจุดหมาย ในการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ความหมายของการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น” ไว้อย่างหลากหลาย พอสรุปได้ ดังนี้

Batten (1959) กล่าวว่า การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น คือ ขบวนการที่คนในชุมชนเล็ก ๆ ได้ร่วมกันปรึกษาหารือถึงความต้องการร่วมกันวางแผนและลงมือปฏิบัติร่วมกันจนเป็นที่พอใจและสนองความต้องการของคนในชุมชน

Dunham (1958) กล่าวว่า การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น หมายถึง การร่วมดำเนินการปรับปรุง สภาพความเป็นอยู่ของชุมชนให้ชุมชนมีความเป็นปึกแผ่นและดำเนินการไปในแนวทางที่ตน ต้องการ การทำงานในขั้นแรกต้องอาศัยความร่วมมือแรงร่วมใจของประชาชนในชุมชนนั้น ๆ โดยช่วยตัวเองและร่วมมือกันดำเนินงาน แต่มักจะได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการจากหน่วยราชการ หรือองค์กรเอกชนอื่น ๆ

พัฒน์ สุจันท์ (2525, หน้า 20) ให้ความหมายว่า การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น คือ การเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมให้ดีขึ้นด้วยความร่วมมือกันระหว่างรัฐกับประชาชน โดยวิธีการปรึกษาหารือกัน

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา (2545, หน้า 45) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น คือ การทำให้คนซึ่งอยู่ในพื้นที่บริเวณที่มีความแตกต่างกันทั้งทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ความเป็นอยู่ การศึกษาศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ และอื่น ๆ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างราบรื่นมีความสุข รู้รักสามัคคี และร่วมมือกันทำงานได้

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2526, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น คือ การเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบของชุมชนจากสภาพที่เป็นอยู่ (สภาพที่ไม่พึงปรารถนา ไม่ดีงาม) ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ (สภาพที่พึงปรารถนา ที่ดีงาม หรือเจริญ) กล่าวคือ เป็นการตั้งใจ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในชุมชน เพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพของส่วนประกอบต่าง ๆ ในชุมชน จากสภาพที่ไม่พึงปรารถนาไปสู่สภาพที่พึงปรารถนาอันเป็นเป้าหมายที่ชุมชนตั้งไว้ กล่าวโดยสรุป การพัฒนาชุมชน ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงชุมชนโดยมีการวางแผน (Planned Community Change)

สุเทพ เชาวลิต (2524, หน้า 18) ได้กล่าวว่า การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น คือ การพัฒนาความคิดและความสามารถของประชาชนในการทำงานร่วมมือกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลกับประชาชนและระหว่างประชาชนด้วยกันเอง เพื่อปรับปรุงตนเองและชุมชนไปสู่ความเจริญก้าวหน้า ทั้งในทางเศรษฐกิจสังคม การศึกษา อนามัยและขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่ความมั่นคงของประเทศในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อภิชัย พันธเสน (2539, หน้า 135) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ไว้ว่า ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเมืองที่ภาครัฐตั้งใจกระทำขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ทำให้ประชาชนมีการกินดีอยู่ดี และมีการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ มีการปรับปรุง คัดแปลง หรือควบคุมทรัพยากรและสภาพแวดล้อม มีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองกับสังคมภายนอกชุมชนของตน ตลอดจนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของชุมชนเป็นสำคัญ

อาจกล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งหมายถึงชีวิตของบุคคลที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเหมาะสม ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาให้แก่สังคม เป็นชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสามารถดำเนินชีวิตที่ชอบธรรม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ค่านิยมของสังคม สามารถแก้ไขปัญหา ตลอดจนการแสวงหาสิ่งที่ตนปรารถนาให้ได้มาอย่างถูกต้อง ภายใต้อำนาจและทรัพยากรที่มีอยู่ โดยมีจุดเน้นของคุณภาพชีวิตเป็น 3 ประเด็น

1. ทางด้านร่างกาย บุคคลต้องมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ เป็นผลจากการได้รับการตอบสนองทางด้านปัจจัยความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่พอเหมาะ
2. ทางด้านจิตใจ จะต้องมีสภาพจิตใจที่สมบูรณ์ร่าเริงแจ่มใส ไม่วิตกกังวล รู้สึกพอใจในชีวิตของตน ครอบครัว และสังคมในสภาพแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
3. ด้านสังคม บุคคลที่สามารถดำรงชีวิตภายใต้บรรทัดฐาน และค่านิยมทางสังคม ในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมได้อย่างปกติสุขการพัฒนาชุมชน (Community Development) ตามหลักการพื้นฐานเป็นกระบวนการให้การศึกษา (Educational Process) แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ (Self-reliance) หรือช่วยตนเองได้ (Self-help) ในการคิด ตัดสินใจ และดำเนินการแก้ปัญหา ตลอดจนตอบสนองความต้องการของตนเอง และส่วนรวมปรัชญาพื้นฐานเบื้องต้นของนักพัฒนาชุมชนท้องถิ่น คือ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในมนุษยชาติว่ามนุษย์ทุกชีวิตมีคุณค่า มีความหมาย มีศักดิ์ศรี มีศักยภาพ และสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาส

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

1. บริบท (Context) หมายถึง สภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องราว เหตุการณ์ของชุมชน ได้แก่

1.1 ประวัติศาสตร์ชุมชน ได้แก่ การตั้งถิ่นฐาน การก่อตั้งชุมชน และเหตุการณ์สำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชน

1.2 ลักษณะทางกายภาพ/ชีวภาพของชุมชน ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติที่มนุษย์สร้างขึ้น เส้นทางคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ ฯลฯ สภาพการเปลี่ยนแปลงและการใช้/การระดมทรัพยากร

1.3 ลักษณะประชากร จำนวน โครงสร้าง การเปลี่ยนแปลง

1.4 ลักษณะทางเศรษฐกิจ อาชีพ การผลิต (ปัจจัยและทรัพยากร) การบริหารจัดการ การตลาด ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับภายนอก

1.5 ลักษณะทางสังคม กลุ่ม/องค์กร โครงสร้างอำนาจ ผู้นำ ระบบครอบครัวและเครือญาติ เครือข่าย สถาบันในชุมชน (เชื่อมโยงกับลักษณะทางสังคม)

1.6 ระบบการศึกษาใน/นอก ทักษะ/ไม่เป็นทางการ การติดต่อสื่อสาร ช่องทางและการรับข่าวสารและการสื่อสาร

1.7 ระบบอนามัยและสาธารณสุขในทางการ/ไม่เป็นทางการ พื้นเมืองและทางเลือก

1.8 ระบบความเชื่อและประเพณี วัฒนธรรม

1.9 บริบทเฉพาะที่ครอบคลุมประเด็นเป้าหมาย คือ การจัดการ “ทุน” ของชุมชน

2. วิสัยทัศน์ (Vision) คือ ภาพแห่งอนาคตในอุดมคติที่จินตนาการไว้เป็นเป้าหมาย ให้บรรลุวิสัยทัศน์เป็นภาพที่มีองค์ประกอบที่ชัดเจน วิสัยทัศน์ที่ดีเป็นจินตนาการที่บรรจงวาดไว้อย่างประณีตสวยงามมีพลังแรงบันดาลใจให้ผู้คนอยากให้เป็นจริงวิสัยทัศน์ที่ดีและมีพลังเกิดจากความเข้าใจในอดีตและปัจจุบัน เป็นหลักฐานสามารถสร้างและฉายภาพอนาคตที่โดนใจผู้คนตอบสนองความรู้สึกนึกคิดและจิตวิญญาณของสังคมความปรารถนาและความใฝ่ฝันความต้องการมีชีวิตที่ดีกว่า

3. ศักยภาพ (Potential) หมายถึง ความสามารถที่ยังไม่พัฒนา หรือยังไม่พัฒนาเต็มที่ ศักยภาพเป็นพลังภายใน พลังที่ซ่อนไว้หรือพลังแฝงที่ยังไม่ได้แสดงออกมาให้ปรากฏ ทางปรัชญา ศักยภาพ (Potential-potentiality) ตรงกันข้ามกับคำว่ารูปธรรม หรือภาวะที่เป็นจริง (Actual Actuality) หรือเรียกกันภาษาง่าย ๆ ว่า ภาวะแฝง (Potential) กับภาวะเป็นจริง (Actuality) ซึ่งใช้ในปรัชญาตะวันตกตั้งแต่อริสโตเติลพูดถึงความสมบูรณ์ (Perfection) ว่าเป็นภาวะความเป็นจริงที่บริสุทธิ์เปลี่ยนแปลงไม่ได้

4. สวัสดิการชุมชน (Community Security) หมายถึง กิจกรรมหรือระบบที่ชุมชนร่วมกันคิดค้นขึ้นและร่วมกันจัดการ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตความเป็นอยู่วันนี้ และวันหน้า ระบบนี้นำเอาทุนของชุมชนมาใช้อย่างฉลาดก่อให้เกิดผลแบบยั่งยืนสำหรับตนเอง และลูกหลานวันหน้า ทั้งทรัพยากร ความรู้ภูมิปัญญา เงิน ผลผลิตรวมทั้งทุนทางสังคมและทุนวัฒนธรรมการจัดระบบสวัสดิการเกิดจากการอนุรักษ์ การออมทุนทรัพยากรของชุมชน แล้วเอาผลจากการออมและการบริหารจัดการมาใช้ตอบสนองความจำเป็นของชีวิต การจัดระบบสวัสดิการยังรวมความไปถึงการจัดการวิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ แล้วนำผลกำไรส่วนหนึ่งมาจัดเป็นสวัสดิการให้สมาชิกและชุมชน รวมทั้งการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า สิ่งแวดล้อมให้เป็นสวัสดิการ คือ ให้ตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานจัดการให้เป็นสวัสดิการ ไม่ใช่ให้เป็นธุรกิจ

5. อัตลักษณ์ชุมชน (Identity of Community) หมายถึง สำนึกความแตกต่างของชุมชนที่มีลักษณะเฉพาะ รวมทั้งการมองชุมชนในด้านเอกลักษณ์ความเป็นกลุ่มชน เชื้อชาติ วัฒนธรรม วิถีชีวิต สถาปัตยกรรม สภาพแวดล้อม ซึ่งนักวิชาการบางคนอธิบายว่าเป็นการสร้างขอบเขตของชุมชน เพื่อการแสดงออกถึงอำนาจหรือการได้มาซึ่งอำนาจความหมายของคำว่าลักษณะมีมากมาย ขึ้นอยู่กับสำนักปรัชญาที่เกิดขึ้นระยะร้อยปีเศษที่ผ่านมาเน้นการค้นหาตัวตนการเป็นตัวของตัวเองการเป็นอิสระจากสิ่งที่กำหนด

6. เครือข่าย (Network) คำว่า เครือข่าย หมายถึง การเชื่อมโยงเข้าด้วยกันของกระบวนการมีส่วนร่วม นับเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาในทุกระดับเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การติดตามประเมินผลในกิจกรรม/ โครงการของชุมชน เป็นการสร้าง/ ปลุกฝังจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของกิจกรรม/ โครงการนั้น ปัจจุบันแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา (People Participation for Development) ได้รับการยอมรับและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในงานพัฒนาทุกภาคส่วนหรือในลักษณะเบญจภาคี ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ และประชาชน รวมถึงกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น คำว่า เครือข่าย (Network-networking) เป็นคำที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมองค์กรใหม่การทำงานแบบใหม่ที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ทั้งภายนอกและองค์กรเองระหว่างผู้บริหารและพนักงานกับองค์กรอื่นและบุคคลอื่นและกับลูกค้าเครือข่ายเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างจากวัฒนธรรมเดิมแบบสั่งการ แบบบนล่าง แบบลำดับชั้น (Top Down Vertical Hierarchical) เครือข่ายเน้นความสัมพันธ์แบบแนวนอน (Horizontal) เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจทำให้คนเข้มแข็ง (Empowerment) สร้างความเชื่อมั่นและความไว้ใจกัน (Trust) คำว่า เครือข่ายทางสังคม (Social Network) โดยทั่วไปหมายถึง กลุ่มบุคคลหรือกลุ่มองค์กรซึ่งสมัครใจสัมพันธ์กันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน โดยที่แต่ละคนแต่ละองค์กรยังคงเป็นอิสระ

ไม่ขึ้นต่อกันเครือข่ายทางสังคมก่อให้เกิดกระบวนการทางสังคมและประชาสังคมในรูปแบบหลากหลาย เช่น ชุมชนเสมือนจริง (Virtual Community) ซึ่งเป็นเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน เครือข่ายองค์กรชุมชน

7. ทุนชุมชน (Social Capital) เป็นคำที่ยืมคำว่า “ทุน” มาจากเศรษฐศาสตร์เพื่อบอกถึงสิ่งที่เป็นข้อมูลค่าและคุณค่าที่นับเป็นเงิน มิได้แต่มีความหมายต่อชีวิตของผู้คนเป็นอย่างดี หมายถึง ทุนทรัพยากรรวมทั้งทรัพยากรที่ชุมชนก่อให้เกิดหรือผลิตขึ้น เช่น ปัจจัยสี่ รวมถึงเงินและสินทรัพย์อื่น ๆ ความรู้ภูมิปัญญาประสบการณ์ชีวิตของผู้คนทุนทางสังคมและวัฒนธรรม

8. ทุนทางสังคม (Social Capital) เป็นคำที่มีคนให้ความหมายหลากหลาย หมายถึง สถาบันความสัมพันธ์ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดการอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคม (ชนาการ โลก) หรือหมายถึง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ความไว้ใจกัน ซึ่งอยู่ในความสัมพันธ์ทางสังคม โครงสร้างทางสังคมและสถาบันทางสังคมซึ่งช่วยให้สมาชิกบรรลุวัตถุประสงค์ของตนเองและของชุมชน (นารายณ์) หรือ ลักษณะขององค์กรทางสังคม เช่น ความไว้ใจกัน ระเบียบกฎเกณฑ์และเครือข่ายซึ่งช่วยให้สังคมมีประสิทธิภาพและทำให้ประสานการดำเนินงานต่าง ๆ ได้ (พุดนัม) หรืออาจจะกล่าวสั้น ๆ ว่า ทุนทางสังคม คือ ระเบียบ กฎเกณฑ์ วิถีที่ร้อยรัดผู้คนให้อยู่ร่วมกันเป็นชุมชนเป็นเครือข่าย เป็นสังคม ที่ไว้ใจกันพึ่งพาอาศัย ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ด้วยวิธีการและรูปแบบทั้งเก่าและประยุกต์สร้างสรรค์ใหม่

9. ทุนทางวัฒนธรรม (Cultural Capital) หมายถึง คุณค่า ค่านิยมของสังคมที่แสดงออกทางจารีตประเพณี วิถีชุมชนที่มีรากฐานจากความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมถึงความรู้และภูมิหลังของบุคคล ซึ่งเป็นที่มาจากตระกูล เผ่าพันธุ์ สถานภาพทางสังคม (ชนชั้น) เช่น นามสกุลของบางคน ตำแหน่ง สถานภาพทางสังคมที่มีอิทธิพลทางการศึกษาก็ทำให้คนนั้นได้รับการยอมรับจากคนทั่วไปตั้งแต่ต้น แล้วการเป็นฝรั่งในสายตาคนไทยหลายคนถือว่าเป็นทุนทางวัฒนธรรม สตรีไทยจำนวนไม่น้อย อยากแต่งงานกับฝรั่งคนต่างจังหวัดเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ มักจะทำงานที่มีคนบ้านเดียวกันทำงานอยู่ก่อนแล้ว อาศัยเป็นทุน เพื่อให้นายจ้างรับเข้าทำงานคนบ้านเดียวกันแนะนำหรือรับรอง เช่น คนขับรถแท็กซี่มากกว่าครึ่งหนึ่งในกรุงเทพฯ มาจากร้อยเอ็ด คนจีนไปอยู่ที่ไหนก็ช่วยเหลือกัน การเป็นคนจีนจึงเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญความรู้ในเรื่องการทำอาหารไทย ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร การนวดแผนโบราณ งานหัตถกรรมต่าง ๆ เป็นทุนทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ

10. ทุนเฉพาะบุคคล (Individual Capital) คือ คุณสมบัติเฉพาะของบุคคล เช่น ทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าหาญคุณธรรมต่าง ๆ บารมี สถิติปัญญา การค้นคิดประดิษฐ์ ความสามารถเฉพาะตัวในการทำงาน ความเป็นผู้นำเหล่านี้ มักจะถ่ายทอดไปสู่คนอื่นโดยตรงไม่ได้

ถ้าหากถ่ายทอดได้เป็นรูปธรรมอาจจะเรียกว่าทุนทางปัญญา (Intellectual Capital) หรือทุนความรู้ (Knowledge Capital) ซึ่งก่อให้เกิดผลงาน สิ่งสร้างสรรค์หรือนวัตกรรมต่าง ๆ กลายเป็น “ยี่ห้อ” “แบรนด์” กลายเป็นทุนทางวัฒนธรรมและทุนหรือมูลค่าทางเศรษฐกิจ ทุนทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอาจเรียกโดยรวมว่า ทุนมนุษย์ (Human Capital)

11. สัญญาประชาคม (Social Contract) หมายถึง ข้อตกลงภายในรัฐ ที่ว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของรัฐและพลเมือง หรือในความหมายทั่วไป หมายถึง ข้อตกลง ว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบระหว่างกลุ่มและสมาชิก โดยปกติถือกันว่าสมาชิกทุกคนในสังคมย่อมยอมรับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในลักษณะของสัญญาประชาคมโดยปริยายเมื่อตนเองอยู่ในสังคมนั้น ๆ คำว่าสัญญาประชาคมมาจากปรัชญาตะวันตกในยุคใหม่มีหลายคนทีพูดถึงคำนี้และเป็นพื้นฐานของกฎหมายมหาชน เช่น โทมัส ฮอบส์ จอห์น ล็อก ชาวอังกฤษ และที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ฌอง ฌัก รูสโซ นักปรัชญาชาวฝรั่งเศส ซึ่งเขียนหนังสือเรื่อง สัญญาประชาคม เมื่อกลางศตวรรษที่ 18 ต่อมามีการนำคำว่าสัญญาประชาคมไปใช้อย่างสับสน โดยมักใช้แทน “คำสัญญา” ที่นักการเมืองผู้บริหารให้ไว้กับประชาชนบ้าง หรือเป็นพันธกิจที่นักการเมืองประกาศไว้เป็นความรู้พื้นฐานของการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ปรัชญาในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น หลักในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และกระบวนการในการทำงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ดังนี้

พัฒน์ บุญรัตพันธุ์ (2517, หน้า 1-2) ได้กล่าวถึง หลักปรัชญามูลฐานของงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นไว้ ดังนี้

1. บุคคลแต่ละคนย่อมมีความสำคัญ และมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนกัน จึงมีสิทธิอันพึงได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม และอย่างบุคคลมิเคยคิดในฐานะที่เป็นมนุษย์ปุถุชนอันหนึ่ง
2. บุคคลแต่ละคนย่อมมีสิทธิ และสามารถที่จะกำหนดวิถีการดำรงชีวิตของตนไปในทิศทางที่ตนต้องการ
3. บุคคลแต่ละคนถ้าหากมีโอกาสแล้ว ย่อมมีความสามารถที่จะเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงทัศนคติ ประพฤติปฏิบัติและพัฒนาขีดความสามารถให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้นได้
4. มนุษย์ทุกคนมีพลังในเรื่องความคิดริเริ่ม ความเป็นผู้นำ และความคิดใหม่ ๆ ซึ่งซ่อนเร้นอยู่ และพลังความสามารถเหล่านี้สามารถเจริญเติบโต และนำออกมาใช้ได้ ถ้าพลังที่ซ่อนเร้นเหล่านี้ได้รับการพัฒนา
5. การพัฒนาพลังและขีดความสามารถของชุมชนในทุกด้านเป็นสิ่งพึงปรารถนา และมีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตของบุคคล ชุมชน และรัฐ

ฉะนั้น จึงเห็นได้ว่าปรัชญาของการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นนั้น มีดังนี้
 ประการแรก ตั้งอยู่บนรากฐานอันมั่นคงแห่งความศรัทธาในตัวคนว่าเป็นทรัพยากร
 ที่มีความหมายและสำคัญที่สุด มนุษย์ทุกคนมีความสามารถ

ประการที่สอง การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ก็คือ ความศรัทธาในเรื่องความยุติธรรมของ
 สังคม (Social Justice) การมุ่งขจัดความขัดแย้งและความเหลื่อมล้ำต่ำสูงที่เห็นได้ชัดในหมู่มวลชนนั้น
 เป็นเรื่องที่อารยะสังคมพึงยึดมั่น

ประการสุดท้าย ความไม่รู้ ความคือคั่ง และการใช้กำลังบังคับเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่ง
 ต่อความสำเร็จของการพัฒนา และความเจริญรุดหน้าจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยวิธีการให้การศึกษาเท่านั้น
 การให้การศึกษาและให้โอกาสจะช่วยดึงพลังซ่อนเร้นในตัวคนออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อ
 ส่วนรวม และการพัฒนาจะมีประสิทธิภาพได้ก็จะต้องยึดหลักการรวมกลุ่ม และการทำงานกับกลุ่ม
 เพราะมนุษย์เราเป็นสัตว์สังคม การอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และทำงานรวมกันเป็นกลุ่มจะช่วยให้คน
 ได้เจริญเติบโตโดยเร็วที่สุด

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (2534, หน้า 5) ได้กล่าวถึง ปรัชญาของการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 ประกอบด้วย

1. การพัฒนาชุมชนนั้นให้ความสำคัญ เชื่อมั่นในตัวบุคคลว่าเป็นทรัพยากร (Human
 Resources) ที่มีความสำคัญที่สุดในความสำเร็จของการดำเนินงานทั้งปวง และเชื่ออย่างแน่วแน่ว่า
 มนุษย์ทุกคนมีความสามารถที่จะพัฒนาตัวเองได้ตามขีดความสามารถทางกายภาพของตน
 หากโอกาสอำนวยและมีผู้คอยชี้แนะที่ถูกต้อง

2. การพัฒนาชุมชนเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนปรารถนา ต้องการความยุติธรรมที่จะมีชีวิตอยู่ใน
 สังคม (Social Justice) ต้องการอยู่ในสังคมด้วยความสุขกาย สบายใจ (Social Satisfaction) และ
 ต้องการอยู่ร่วมในสังคมให้เป็นที่ยอมรับของสังคมด้วย (Social Acceptability)

ทองศักดิ์ คุ้มใจน้ำ, บุญศรี แก้วคำศรี, โกวิท พวงงาม และปรีดี โชติช่วง (2534,
 หน้า 6) ได้กล่าวถึงปรัชญาการพัฒนาชุมชน ไว้ว่าการพัฒนาชุมชนมีหลักปรัชญาอันเป็นมูลฐาน
 สำคัญ ดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนมีพลังในเรื่องความคิดริเริ่ม และความเป็นผู้นำซ่อนเร้นอยู่ในตัวพลังเหล่านี้
 สามารถเจริญเติบโต และนำออกมาใช้ได้ ถ้าได้รับการพัฒนา

2. บุคคลแต่ละคนถ้าหากมีโอกาสแล้ว ย่อมมีความสามารถที่จะเรียนรู้ เปลี่ยนแปลงทัศนคติ
 ประพฤติปฏิบัติ และพัฒนาขีดความสามารถให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้นได้

3. บุคคลแต่ละคนย่อมมีความสำคัญและมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนกันจึงมีสิทธิ
 อันพึงได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรมอย่างบุคคลมีเกียรติในฐานะที่เป็นมนุษย์ปุถุชนผู้หนึ่ง

4. บุคคลแต่ละคนย่อมมีสิทธิ และสามารถที่จะกำหนดวิถีการดำรงชีวิตของตน
ไปในทิศทางที่ตนต้องการ

5. การพัฒนาพลังและขีดความสามารถของคนในชุมชนทุกด้าน เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา
และมีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนทุกคนและชุมชน โดยส่วนรวม

กรมการพัฒนาชุมชน (2538) ได้กล่าวสรุปปรัชญางานพัฒนาชุมชน มีความเชื่อ ดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนมีเกียรติและศักดิ์ศรีในความเป็นคน
2. มนุษย์ทุกคนมีความสามารถ หรือมีศักยภาพ
3. ความสามารถของมนุษย์สามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาส

หลักการดำเนินงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

จากปรัชญาของการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นได้นำมาใช้เป็นหลักในการดำเนินงานพัฒนา
ชุมชนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

1. ยึดหลักความมีศักดิ์ศรี และศักยภาพของประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชน
ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ให้มากที่สุด นักพัฒนาต้องเชื่อมั่นว่าประชาชนนั้นมีศักยภาพที่จะใช้ความรู้
ความสามารถที่จะปรับปรุง พัฒนาตนเองได้ จึงต้องให้โอกาสประชาชนในการคิดและวางแผน
เพื่อแก้ปัญหาชุมชนด้วยตัวของเขาเอง นักพัฒนาควรเป็นผู้กระตุ้น แนะนำ ส่งเสริม
2. ยึดหลักการพึ่งตนเองของประชาชน นักพัฒนาต้องยึดมั่นเป็นหลักการสำคัญ
ว่าต้องสนับสนุนให้ประชาชนพึ่งตนเองได้ โดยการสร้างพลังชุมชน เพื่อพัฒนาชุมชนส่วนรัฐบาล
จะช่วยเหลือ สนับสนุนอยู่เบื้องหลัง และช่วยเหลือในส่วนที่เกินขีดความสามารถของประชาชน
3. ยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิด
ตัดสินใจ วางแผน ปฏิบัติตามแผน และติดตามประเมินผลในกิจกรรม หรือ โครงการใด ๆ ที่จะทำ
ในชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการดำเนินงาน อันเป็นการปลูกฝังจิตสำนึก
ในเรื่องความเป็นเจ้าของ โครงการ
4. ยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงานพัฒนาชุมชนจะต้องเริ่มด้วยการพูดคุย ประชุม
ปรึกษาหารือร่วมกัน คิดร่วมกัน ตัดสินใจ และทำร่วมกัน รวมถึงรับผิดชอบร่วมกันภายใต้
ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตยขององค์การสหประชาชาติได้กำหนด
หลักการดำเนินงานพัฒนาชุมชนไว้ 10 ประการ คือ
 1. ต้องสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน
 2. ต้องเป็นโครงการเอนกประสงค์ที่ช่วยแก้ปัญหาได้หลายด้าน
 3. ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปพร้อม ๆ กับการดำเนินงาน
 4. ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่

5. ต้องแสวงหาและพัฒนาให้เกิดผู้นำในท้องถิ่น
6. ต้องยอมรับให้โอกาสสตรี และเยาวชนมีส่วนร่วมในโครงการ
7. รัฐต้องเตรียมจัดบริการให้การสนับสนุน
8. ต้องวางแผนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพทุกระดับ
9. สนับสนุนในองค์กรเอกชน อาสาสมัครต่าง ๆ เข้ามีส่วนร่วม
10. ต้องมีการวางแผนให้เกิดความเจริญแก่ชุมชนที่สอดคล้องกับความเจริญ

ในระดับชาติ

กระบวนการทำงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

การปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเป็นงานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการ ดังนี้

1. การศึกษาชุมชน เป็นการเสาะแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ ในชุมชน เช่น ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และสภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชน เพื่อทราบปัญหาและความต้องการของชุมชนที่แท้จริง วิธีการในการศึกษาชุมชนอาจต้องใช้หลายวิธีประกอบกัน ทั้งการสัมภาษณ์ การสังเกต การสำรวจ และการศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด กลวิธีที่สำคัญที่นักพัฒนาต้องใช้ในขั้นตอนนี้ คือ การสร้างความสัมพันธ์กับคนในชุมชน เพราะถ้าหากปราศจากสัมพันธภาพที่ดีระหว่างพัฒนาการกับชาวบ้าน แล้วเป็นการยากที่จะได้รู้ และเข้าใจปัญหาความต้องการจริง ๆ ของชาวบ้าน ความสัมพันธ์อันดีจนถึงขั้นความสนิทสนม รักใคร่ ศรัทธา จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับคนในชุมชน

2. การให้การศึกษแก่ชุมชน เป็นการสนทนา วิเคราะห์ปัญหาร่วมกับประชาชน เป็นการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากขั้นตอนการศึกษาชุมชนมาวิเคราะห์ถึงปัญหาความต้องการและสภาพที่เป็นจริง ผลกระทบ ความรุนแรง และความเสียหายต่อชุมชน กลวิธีที่สำคัญในขั้นตอนนี้ คือ การกระตุ้นให้ประชาชนได้รู้ เข้าใจ และตระหนักในปัญหาของชุมชน ซึ่งในปัจจุบันก็คือ การจัดเวทีประชาคมเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกันของชุมชน

3. การวางแผน/โครงการ เป็นขั้นตอนให้ประชาชนร่วมตัดสินใจ และกำหนดโครงการ เป็นการนำเอาปัญหาที่ประชาชนตระหนัก และยอมรับว่าเป็นปัญหาของชุมชนมาร่วมกันหาสาเหตุ แนวทางแก้ไข และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจที่จะแก้ไข ภายใต้ขีดความสามารถของประชาชน และการแสวงหาความช่วยเหลือจากภายนอกกลวิธีที่สำคัญในขั้นตอนนี้ คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขปัญหา วิธีการวางแผน การเขียนโครงการ โดยใช้เทคนิคการวางแผนแบบให้ประชาชนมีส่วนร่วม

4. การดำเนินงานตามแผนและโครงการ โดยมีผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามแผน และโครงการที่ได้ตกลงกันไว้ กลวิธีที่สำคัญในขั้นตอนนี้ คือ การเป็นผู้ช่วยเหลือสนับสนุนใน 2 ลักษณะ คือ

4.1 เป็นผู้ปฏิบัติงานทางวิชาการ เช่น แนะนำการปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาหรือ ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

4.2 เป็นผู้ส่งเสริมให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

5. การติดตามประเมินผล เป็นการติดตามความก้าวหน้าของงานที่กำลังดำเนินการ ตามโครงการ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่พบได้อย่างทันท่วงที กลวิธีที่สำคัญ ในขั้นตอนนี้ คือ การติดตามดูแลการทำงานที่ประชาชนทำ เพื่อทราบผลความก้าวหน้าและปัญหา อุปสรรค แล้วนำผลการปฏิบัติงานตาม โครงการ หรือกิจกรรมไปเผยแพร่เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ สามารถกระทำได้ ดังนี้

5.1 แนะนำให้ผู้นำท้องถิ่น หรือชาวบ้านติดตามผลและรายงานผลด้วยตนเอง เช่น รายงานด้วยวาจา รายงานเป็นลายลักษณ์อักษร การจัดนิทรรศการ เป็นต้น

5.2 พัฒนากรเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง เช่น รายงานด้วยวาจา ต่อผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้อง เสนอผลการปฏิบัติงานต่อที่ประชุม ทำบันทึกรายงาน ตามแบบฟอร์มต่าง ๆ ของทางราชการ

แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

ความเป็นมาของแผนพัฒนาท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการตัดสินใจการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหารงาน การบริหารงานบุคคล การบริหารการเงินและการคลังได้ด้วยตนเอง นอกจากนั้นยังได้บัญญัติให้มืองค์กรรับผิดชอบ ในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ คณะกรรมการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตลอดจนความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรูปแบบ การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระมากขึ้น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ซึ่งมีบทบาทอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยมีเพียงจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังคงขยายบทบาทหน้าที่ออกไปรวมถึงพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย และเป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

อนึ่ง นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549

ค้ำนนโยบายการปฏิรูปการเมือง การปกครอง และการบริหาร ข้อ 8 ระบุว่า สนับสนุนการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นจึงต้องมีวิสัยทัศน์ในการกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ตรงกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ ความพึงพอใจของประชาชนเป็นสำคัญ

หลักการแผนพัฒนาท้องถิ่น ของคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลบางทราย

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไปของเทศบาลตำบลบางทราย ทำให้ทราบปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด และ โอกาส ตลอดจนศักยภาพของเทศบาล ซึ่งสามารถกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาได้ ดังนี้

วิสัยทัศน์ในการพัฒนาท้องถิ่น

เป็นเมืองน่าอยู่ พื้นฟูสภาพแวดล้อม พร้อมให้บริการ ประสานพลังชุมชน ทุกคนมีส่วนร่วม ศูนย์รวมข่าวสาร ส่งเสริมการศึกษา พัฒนาคุณภาพชีวิต

พันธกิจ

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก
2. ควบคุมการก่อสร้างอาคารให้มีความปลอดภัยในการอยู่อาศัย
3. ส่งเสริมอาชีพและกระจายรายได้ให้ประชาชนอย่างทั่วถึง
4. ส่งเสริมให้เยาวชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างน้อยขั้นพื้นฐาน
5. รักษาความสงบ ความปลอดภัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน
6. ป้องกัน และบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด
7. ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และป้องกันโรคติดต่อ
8. รักษาความสะอาด กำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล
9. บริหารจัดการให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้
10. ปรับปรุงการให้บริการประชาชนให้สะดวก รวดเร็ว และเสมอภาค
11. พัฒนารายได้ของเทศบาลให้เพียงพอกับการบริหารจัดการ
12. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. การคมนาคมมีความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย
2. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน
3. เยาวชนได้รับการศึกษาแบบให้เปล่า โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส
4. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
5. จำนวนผู้ค้า ผู้เสพยาเสพติดลดลง และผู้เสพได้รับการบำบัด
6. ประชาชนมีสุขภาพพลานามัยดีถ้วนหน้า
7. อัตราการป่วย ตายจากโรคระบาดและโรคที่มีสัตว์พาหะลดลง
8. เพิ่มความสามารถในการเก็บ/ ขน/ กำจัดขยะไม่ให้ตกค้าง
9. ไม่มีการทุจริต ประพฤติมิชอบในเทศบาล
10. เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน

แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1 พัฒนาปรับปรุงและขยายการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของเขตเทศบาลให้สอดคล้องกับ ความเจริญของท้องถิ่น ตามมาตรฐานของผังเมือง เช่น ถนน สะพาน ทางเท้า และทางระบายน้ำ และให้การซ่อมบำรุงรักษาเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างมีคุณภาพ

1.2 ปรับปรุงขยายประสิทธิภาพในการให้บริการด้านแสงสว่างไฟฟ้าสาธารณะ ในบริเวณถนน ตรอก ซอย อย่างทั่วถึง

1.3 ปรับปรุงระบบการให้บริการด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการแก่ประชาชน ให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานเพียงพอกับความต้องการ

2. ด้านเศรษฐกิจ

2.1 พัฒนาและส่งเสริมการให้ความรู้ในวิชาการ และประสบการณ์แก่ประชาชน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพและเพิ่มรายได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

2.2 สนับสนุน ส่งเสริมและประสานสัมพันธ์ให้ภาคเอกชนและองค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ ตามความรับผิดชอบและอำนาจของเทศบาล

2.3 สนับสนุนและส่งเสริมการจัดจำหน่ายสินค้าราคาถูกพิเศษแก่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการหมุนเวียนในระบบการเงินและสร้างความเป็นธรรมในชุมชน

3. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

3.1 สนับสนุนการเลือกตั้งทุกระดับ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนทุกรูปแบบในการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุข โดยให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ และเอื้ออาทรบนพื้นฐานของคุณธรรม ความรู้ และความเพียร

3.3 ส่งเสริมการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้ประชาชน ชุมชน และองค์กร/เอกชน เข้ามามีส่วนในการร่วมคิด ร่วมทำในขั้นตอนต่าง ๆ ของการบริหารภารกิจในความรับผิดชอบของเทศบาล

3.4 พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการบริหารงานและการบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น

3.5 ส่งเสริมเทศบาลเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์

3.6 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากร โดยการเพิ่มพูนความรู้ใหม่ และสนับสนุนการศึกษาอบรมเพิ่มเติมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานทันกับเทคโนโลยีการจัดการสมัยใหม่

3.7 พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของเทศบาลบนพื้นฐานหลักคุณธรรม

4. ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

4.1 สนับสนุนและส่งเสริมการให้ความรู้พื้นฐานในด้านการสาธารณสุข และการป้องกัน โรคต่าง ๆ แก่ประชาชน เด็กและเยาวชนทั้งในและนอกสถานที่ เพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีโดยถ้วนหน้า

4.2 ส่งเสริมพัฒนาและปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชนในท้องถิ่นให้เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าเพื่อสร้างเสริมระเบียบวินัย และความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

4.3 สนับสนุนและส่งเสริมการให้บริการการรักษาพยาบาลแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

4.4 ส่งเสริมและพัฒนาการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่เด็กเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของโลกปัจจุบัน ทั้งในระบบและนอกระบบ โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.5 สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้ได้รับความเดือดร้อนในท้องถิ่น ตามฐานะอันควร และส่งเสริมการพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนในชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างชุมชนและเทศบาล

4.6 พัฒนาและปรับปรุงระบบการจัดเก็บขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลในเขตเทศบาล ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งเน้นการรักษาความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยของท้องถิ่น

4.7 ส่งเสริมการก่อสร้างสถานที่ออกกำลังกาย และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนสนามกีฬา สวนสาธารณะให้มีความพร้อม เหมาะสม และเพียงพอต่อความต้องการ ของประชาชน

4.8 สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ และเข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมของเทศบาลทั้งในรูปแบบของกรรมการชุมชน และประชาคมทุกระดับ

5. ด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ

5.1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับอนุบาลก่อนวัยเรียนแบบให้เปล่า เพื่อให้โอกาส เยาวชนได้เข้ารับการศึกษอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส

5.2 ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.3 ส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการให้เยาวชนทั้งในและนอกระบบโรงเรียนให้เยาวชน ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่ข้องเกี่ยวกับอบายมุขและยาเสพติด

5.4 ทำนุบำรุงศาสนสถาน อนุรักษ์ ฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ให้คงอยู่สืบไป

ปัจจัย/ อุปสรรคที่มีผลต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลบางทราย

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามประเด็น การพัฒนาท้องถิ่นจากการรวบรวมปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่เทศบาล ตำบลบางทราย ทั้ง 6 ตำบล โดยการจัดเวทีประชาคม แล้วนำมากำหนดประเด็นเป็นหลักการ พัฒนาท้องถิ่นและจัดลำดับความสำคัญของประเด็นของหลักการพัฒนาได้ 4 หลักการ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาจากปัญหา ประกอบด้วย

1.1 ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1.1 ปัญหาด้านการจราจร

1.1.2 ปัญหาถนน/ ซอยคับแคบ ชำรุด

1.1.3 ปัญหาการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์

1.1.4 ปัญหาการระบายน้ำทิ้งและน้ำท่วม

1.1.5 ปัญหาไฟฟ้าสาธารณะไม่เพียงพอ

- 1.1.6 ปัญหาน้ำประปาไม่เพียงพอ
- 1.2 ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
 - 1.2.1 ปัญหามลพิษทางน้ำ
 - 1.2.2 ปัญหาการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล
- 1.3 ปัญหาด้านสังคม
 - 1.3.1 ปัญหาชุมชนแออัด
 - 1.3.2 ปัญหาการเก็บขนขยะและสิ่งปฏิกูล
 - 1.3.3 ปัญหายาเสพติด
2. หลักการพัฒนาจากความต้องการ ประกอบด้วย
 - 2.1 ความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน
 - 2.1.1 ต้องการให้เทศบาลปรับปรุง และก่อสร้างสะพาน ทางเดินเท้าตามซอยต่าง ๆ ให้มีสภาพมั่นคง แข็งแรง เข้า-ออกสะดวก
 - 2.1.2 ต้องการให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะและสวนสุขภาพ
 - 2.1.3 ต้องการให้มีสนามกีฬาสำหรับเยาวชน และสนามเด็กเล่น
 - 2.1.4 ต้องการให้มีน้ำประปาเพื่อการอุปโภค และบริโภคให้เพียงพอตลอดปี
 - 2.2 ความต้องการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 2.2.1 ต้องการให้อนุรักษ์พื้นที่ริมทะเลเป็นพื้นที่สาธารณะ
 - 2.2.2 ต้องการให้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในชุมชน โดยเฉพาะความสะอาดจากขยะที่ตกค้างบริเวณบ้านเรือนที่อยู่ชายทะเล
 - 2.3 ความต้องการในการแก้ไขปัญหาเสพติด เช่น ต้องการให้สนับสนุนการปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
 - 2.4 ความต้องการทางด้านการพัฒนาสังคม
 - 2.4.1 ต้องการให้ปรับปรุงชุมชนแออัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อยถูกสุขลักษณะ
 - 2.4.2 ต้องการเอกสารสิทธิในที่อยู่อาศัย
 - 2.4.3 ต้องการให้มีสภาพที่พักผ่อนหย่อนใจและลานกีฬา
 - 2.5 ความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ
 - 2.5.1 ต้องการให้ส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
 - 2.5.2 ต้องการให้ส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในครัวเรือน เช่น การรวมกลุ่มอาชีพ
 - 2.5.3 ต้องการให้แก้ไขปัญหากินบริเวณพื้นที่เพาะเลี้ยงหอยชายฝั่งทะเล

- 2.6 ความต้องการด้านการเมืองการบริหาร เช่น ต้องการให้ขยายเขตเสี่ยงตามสายให้ประชาชนได้รับข่าวสารจากทางราชการได้มากขึ้น
3. หลักการการพัฒนาจากนโยบาย ประกอบด้วย
- 3.1 ก่อสร้างปรับปรุง บำรุงรักษาดน สะพาน ทางเท้าและท่อระบายน้ำ
 - 3.2 พัฒนาระบบจราจร
 - 3.3 ก่อสร้างปรับปรุง บำรุงรักษา ซ่อมแซม และขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ ขยายเขตน้ำประปา และระบบโทรคมนาคม
 - 3.4 พัฒนาโครงการพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ช่วงเส้นทางในเขตเทศบาล มุ่งสู่แหล่งท่องเที่ยว
 - 3.5 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน
 - 3.6 ขจัดความยากจน
 - 3.7 เพิ่มช่องทางในการรับรู้ข่าวสารให้แก่ประชาชน
 - 3.8 ส่งเสริมการจัดการศึกษา
 - 3.9 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
 - 3.10 ส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ
 - 3.11 สร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 3.12 ปรับปรุงสภาพแวดล้อม และลดมลภาวะในชุมชน
 - 3.13 พัฒนาระบบการจัดเก็บ การกำจัด และลดปริมาณขยะมูลฝอย
 - 3.14 ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติดแก่ประชาชน และเยาวชน
 - 3.15 ฝึกระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด
 - 3.16 บำบัดและฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด
 - 3.17 ป้องกันรักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของชุมชน
 - 3.18 ส่งเสริมการสุขภาพิบาลชุมชนและสถานที่
 - 3.19 ส่งเสริมสุขภาพิบาลอาหารและการคุ้มครองผู้บริโภค
 - 3.20 พัฒนาคูณการทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้เพียงพอกับการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน
 - 3.21 พัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ปฏิบัติงาน
 - 3.22 ปรับปรุงระบบการให้บริการประชาชน
 - 3.23 พัฒนารายได้ของเทศบาลให้เพียงพอกับการบริหารจัดการ

- 3.24 ส่งเสริมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 3.25 รักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยของชุมชนและสถานที่ราชการ
- 3.26 ให้การสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล จังหวัด อำเภอ และให้ความช่วยเหลือรวมทั้งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนด้านต่าง ๆ
- 4. หลักการพัฒนาศักยภาพ ประกอบด้วย
 - 4.1 มีท่าเรือพลเจริญ
 - 4.2 มีศูนย์จำหน่ายสินค้าจากกลุ่มอาชีพ

ข้อมูลทั่วไปและโครงสร้างของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

สภาพทั่วไป

เทศบาลตำบลบางทราย ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย ด้านทิศเหนือของตัวจังหวัดชลบุรี ประมาณ 1 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 2.16 ตารางกิโลเมตร สภาพทั่วไปเป็นที่ลาดเอียงลงสู่ทะเล มีหาดทรายขาวสะอาดจากหน้าวัดคงคาลัย (ปัจจุบันเป็นย่านการค้าไป) ยาวตลอดขึ้นไปทางเหนือ ประชาชนจึงได้เรียกบริเวณนั้นว่า บางทราย แต่ต่อมามีประชาชนเข้ามาอาศัยมากมายและประกอบอาชีพเลี้ยงเป็ด เพราะแถบนั้นมีอาหารทะเลเลี้ยงเป็ดได้อย่างอุดมสมบูรณ์ จึงทำให้หาดทรายที่ขาวสะอาดแต่เดิมค่อย ๆ เปลี่ยนไปดังปัจจุบัน แต่ก็ยังคงเรียกบริเวณนั้นว่า บางทราย ตำบลบางทรายเป็นตำบลเก่าแก่ตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนต้น พอ ๆ กับตำบลบางปลาสร้อย คำว่า “บาง” ก็คือ หมู่บ้านนั่นเอง

ประวัติความเป็นมาของเทศบาลตำบลบางทราย

เดิมเทศบาลแห่งนี้ตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง ถูกยกฐานะจัดตั้งขึ้นเป็นสุขาภิบาลบางทราย ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2507 ต่อมาเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 ได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะจากสุขาภิบาลบางทรายเป็นเทศบาลตำบลบางทราย ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 เทศบาลตำบลบางทรายมีเนื้อที่ 2.16 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันสำนักงานเทศบาลตำบลบางทราย ตั้งอยู่เลขที่ 134 หมู่ที่ 3 ตำบลบางทราย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี มีนายก้าพล วงศ์ทรายทอง เป็นนายกเทศมนตรี นายอดิเรก สุกใส และนายรุ่งเรือง วงศ์ทรายทอง เป็นรองนายกเทศมนตรี คดวงตราประจำเทศบาลเป็นรูปมณฑปบนยอดเขาและกระโจมไฟ ซึ่งมีความหมายว่า เขตเทศบาลตำบลบางทราย แห่งนี้มีวัดหลวงที่ชาวบ้านและประชาชนทั่วไปเลื่อมใสศรัทธามากอยู่วัดหนึ่งชื่อ “วัดเขาบางทราย” ซึ่งวัดได้จัดสร้างรอยพระพุทธบาทจำลองไว้ที่ยอดเขาอยู่ภายในมณฑป และมีบันไดแก้วจากดินเขาไปสู่มณฑปนี้ ซึ่งวัดได้จัดให้มีงานประเพณีเปิดทองเป็นประจำทุก ๆ ปี อีกประการหนึ่ง

ชาวบางทรายส่วนมากเป็นชาวประมง วัดจึงได้จัดกระโจมไฟไว้เพื่อให้ชาวเรือได้สังเกตการเข้าฝั่ง โดยอาศัยกระโจมไฟนี้

ที่ตั้ง

เทศบาลตำบลบางทราย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดชลบุรี ติดชายฝั่ง ด้านทิศตะวันออกของอ่าวไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันออก ตามเส้นทาง ถนนสุขุมวิท ประมาณ 81 กิโลเมตร เนื้อที่ 2.16 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต

เทศบาลตำบลบางทรายมีอาณาเขตติดต่อกับเทศบาล ๑ ข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ เทศบาลตำบลคลองตำหรุ

ทิศใต้ ติดกับ อำเภอเมืองชลบุรี

ทิศตะวันออก ติดกับ เทศบาลเมืองบ้านสวน

ทิศตะวันตก ติดกับ ฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย

ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ของเทศบาลตำบลบางทราย มีฝั่งทะเลยาว 2.16 กิโลเมตร ลักษณะของดิน เป็นดินปนทราย ถนนส่วนใหญ่เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และถนนลาดยางแอสฟัลท์ติก ทางทิศตะวันตกมีภูเขาเตี้ย 1 ลูก คือ เขาบางทราย

เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลบางทราย ประกอบด้วย 6 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 ท่าถ่านบน

หมู่ที่ 2 ท่าถ่านล่าง

หมู่ที่ 3 บ้านคงคาไผ่

หมู่ที่ 4 บ้านบ่อใหญ่สามัคคี

หมู่ที่ 5 หัวหินพัฒนา

หมู่ที่ 6 หน้าวัดเขาบางทราย

ด้านเศรษฐกิจ

ประชากรในเขตเทศบาลตำบลบางทราย มีรายได้เฉลี่ยต่อปี/ครัวเรือน ประมาณ 46,645,02 บาท โดยมีอาชีพหลักคือ การทำประมงชายฝั่ง ค้าขาย มีบ้านให้เช่า และใช้แรงงาน โดยอาชีพแบ่งตามประเภท ดังนี้ (ข้อมูล ณ ปี พ.ศ. 2555)

การรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม

ประชากรในเขตเทศบาลที่ประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม 2,189 คน

การประมง

ประชากรในเขตเทศบาลที่ประกอบอาชีพประมง มีประมาณ 200 คน 134 ครัวเรือน

การเกษตรกรรม

ประชากรในเขตเทศบาลที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม 160 คน

การค้า

ประเภทร้านค้าของชำ และร้านอาหาร จำนวน 225 ราย

สถานีบริการน้ำมัน 1 แห่ง

ปั๊มน้ำมัน 1 แห่ง

โรงแรม 1 แห่ง

ธนาคาร 1 แห่ง

บ้านและอาคารชุดให้เช่า

ประชาชนที่ปลูกสร้างบ้าน และอาคารชุดให้เช่า จำนวน 588 ราย มีรายได้จากการให้เช่า โดยรวมเฉลี่ยปีละ 40,500,000 บาท

ด้านสังคม**ประชากร**

ประชากรในเขตเทศบาลตำบลบางทราย ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2556 มีทั้งสิ้น 11,594 คน แยกเป็นชาย 6,021 คน หญิง 5,573 คน จำนวนหลังคาเรือนทั้งหมดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 7,306 หลังคาเรือน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีทั้งสิ้น 9,600 คน แยกเป็นชาย 5,046 คน หญิง 4,554 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2556)

การศึกษา

สถานศึกษาของรัฐ จำนวน 3 แห่ง

ครู/ อาจารย์ จำนวน 147 คน

นักเรียน จำนวน 3,403 คน

สถานศึกษาเอกชน จำนวน 1 แห่ง

ครู จำนวน 11 คน

นักเรียน จำนวน 200 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555)

ศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

การสาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางทราย จำนวน 1 แห่ง

คลินิก จำนวน 3 แห่ง

โครงสร้างของเทศบาลตำบลบางทราย

โครงสร้างการกำหนดส่วนราชการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจด้านต่าง ๆ ของเทศบาล จึงกำหนดโครงสร้างส่วนราชการของเทศบาลตำบลบางทราย ออกเป็น 7 ส่วน ดังนี้

1. สำนักปลัดเทศบาล มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไปของเทศบาลและราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดในเขตเทศบาล โดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบายแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของเทศบาล ประกอบด้วย ฝ่ายอำนวยการ ได้แก่ งานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานวิเคราะห์นโยบายและแผน งานทะเบียนราษฎร งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานระบบงานคอมพิวเตอร์ งานเทศกิจ งานประชาสัมพันธ์

2. กองคลัง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจ่ายเงิน การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงินและเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญฎีกา งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จบำนาญ เงินอื่น ๆ งานเกี่ยวกับการจัดเก็บงบประมาณฐานะทางการเงิน การควบคุมการเบิกจ่าย งานทำงบทดลองประจำเดือน ประจำปี งานเกี่ยวกับการพัสดุของเทศบาล และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารงานคลัง ได้แก่ งานพัสดุ และทรัพย์สิน งานธุรการ งานการเงินและบัญชี งานผลประโยชน์ งานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

3. กองช่าง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจออกแบบ การจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุงานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบการก่อสร้างงานควบคุมอาคารตามระเบียบกฎหมายงานแผนการปฏิบัติงานก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและซ่อมบำรุงงานแผนงานด้านวิศวกรรมเครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติติดตามควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การควบคุมการบำรุงรักษาเครื่องจักรกลและยานพาหนะงานเกี่ยวกับแผนงานควบคุมเก็บรักษา เบิกจ่าย วัสดุอุปกรณ์ อะไหล่ น้ำมันเชื้อเพลิง และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย ฝ่ายแบบแผนและก่อสร้าง ได้แก่ งานวิศวกรรม งานสาธารณสุขปโภค งานธุรการ งานผังเมือง งานสวนสาธารณะ งานจัดสถานที่และการไฟฟ้าสาธารณะ

4. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่เกี่ยวกับการสาธารณสุขชุมชนส่งเสริมสุขภาพและอนามัย งานป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอื่นๆ เกี่ยวกับการให้บริการด้านการสาธารณสุข งานสัตวแพทย์ ได้แก่ งานสุขาภิบาลอนามัยสิ่งแวดล้อม งานรักษาความสะอาด งานธุรการ งานเผยแพร่และฝึกอบรม งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

5. กองการศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษาและพัฒนา การศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษา การศึกษานอกระบบการศึกษา และการศึกษาตามอัธยาศัย งานกิจการศาสนา ส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม งานกีฬาและนันทนาการ และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ได้แก่ งานธุรการ งานส่งเสริมการศึกษา

6. กองสวัสดิการสังคม มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ การพัฒนา ชุมชน การให้คำปรึกษาแนะนำหรือตรวจสอบเกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคม และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย ฝ่ายพัฒนาชุมชน ได้แก่ งานพัฒนาชุมชน งานสังคมสงเคราะห์ งานธุรการ

7. หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการตรวจสอบบัญชี เอกสารการเบิกจ่าย เอกสาร รับเงินทุกประเภท ตรวจสอบการเก็บรักษาหลักฐานการบัญชี งาน ตรวจสอบพัสดุและการเก็บรักษา งานตรวจสอบทรัพย์สินและการทำประโยชน์จากทรัพย์สิน เทศบาลและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย งานตรวจสอบภายใน

ด้านการเมือง การบริหาร

องค์กรเทศบาลตำบลบางทราย ประกอบด้วย คณะผู้บริหารเทศบาล และสมาชิก สภาเทศบาล ดังนี้

คณะผู้บริหารเทศบาล จำนวน 5 คน คือ

1. นายกำพล วงศ์ทรายทอง ตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลบางทราย
2. นายอดิเรก สุกใส ตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบางทราย
3. นายรุ่งเรือง วงศ์ทรายทอง ตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบางทราย
4. นายคำนวน เจริญสุข ตำแหน่งเลขานุการนายกเทศมนตรี
5. นายนิยม กุศล ตำแหน่งที่ปรึกษานายกเทศมนตรี

สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน คือ

1. นายฉนชพงศ์ ศรีสุข ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย
2. นายสุพจน์ พวงนาค ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย
3. นายเพิ่มพงษ์ วงศ์ทรายทอง ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย
4. นายนิพนธ์ มิตรพระพันธ์ ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย
5. นายชนกร ปิยะพิสุทธิ์ ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย
6. นายอรุณ ชลไชยะ ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย
7. นายกันตพงศ์ แยมชื่อ ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย

8. นายบุญมี บุญถนอม	ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย
9. นายจรัญ ตันเจริญ	ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย
10. นายภัทรพล เพ็ญโชติรัช	ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย
11. นายนิกร มิตรพระพันธ์	ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย
12. นายเสนาะ ศรีสวัสดิ์	ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางทราย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อินชา สืบจากมี (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบการตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Form) มีความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.9653 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงาน คือ ควรให้การสนับสนุนส่งเสริมการประกอบอาชีพแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมด้านการเมืองการบริหารมากกว่าที่ผ่านมา ควรจัดให้มีการประชุมสภาเทศบาลสัญจรตามหมู่บ้านหรือชุมชนให้พนักงานหรือเจ้าหน้าที่เทศบาลมีความรับผิดชอบในหน้าที่มากขึ้น การปรับปรุงถนนซ่อมแซมควรใช้วัสดุที่มีคุณภาพ และการปฏิบัติงานควรสอดคล้องกับแผนงานหรือนโยบาย

นิตยา สมัคคี (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทพรราช อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Yamane จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 389 คน และทำการสุ่มกระจายไปยังหมู่บ้านด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Form) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

(Reliability) เท่ากับ .8891 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทพรราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าความเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทพรราช เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทพรราช มีดังนี้ ควรจัดอบรมอาชีพเสริมแก่ประชาชน มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 31.4) รองลงมา คือ ควรจัดโครงการอบรมเยาวชน เรื่องยาเสพติด (ร้อยละ 16.1) และควรติดไฟฟ้าแสงสว่างทุกซอยในหมู่บ้าน (ร้อยละ 15.3) ตามลำดับ

นุกูล ฝอยทอง (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคามที่มีเพศ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านและหมู่บ้านที่อาศัย แตกต่างกัน เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่มีชื่อในสำนักทะเบียนเทศบาลตำบลแกดำ จำนวน 366 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ได้รับความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการศึกษาศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองการบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิตและคุณภาพสังคม

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านและหมู่บ้านที่อาศัย แตกต่างกัน ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ควรแก้ไขน้ำประปาหมู่บ้านให้สะอาด ควรจัดหาน้ำประปาให้พอเพียงกับผู้บริโภค ควรส่งเสริมการจัดงานเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่นหรือเป็นเอกลักษณ์ของเทศบาลตำบลแกดำ ควรมีการสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นมากกว่านี้ ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่านี้ ประชาชนในท้องถิ่นขาดอาชีพเสริมรองรับหลักจากหมดฤดูทำนาและเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรจัดให้มีการอบรมการประกอบอาชีพใหม่ ๆ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นอยู่เสมอ ควรดูแลคุณภาพชีวิตของผู้พิการและคนชราให้ทั่วถึง ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคติดต่อหรือเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่เสมอ การดำเนินการตามนโยบายมีความล่าช้า คณะผู้บริหารมีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการที่ดีเทศบาลควรให้ความรู้และแนะนำประชาชนที่เกี่ยวกับทรัพยากรที่มีอยู่ในหมู่บ้านเพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น การนำผักตบชวาหรือหอยเชอรี่มาเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ ควรหาพันธุ์ไม้เศรษฐกิจให้ประชาชนปลูก

พรรณพิศ แพงไชสง (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มจากประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน แล้วทำการสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ คือ แบบการตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Form) มีความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.9649 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเมืองการเลือกตั้ง และด้านการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคีอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อยู่ในระดับปานกลาง

2. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นคือ ให้ปรับปรุงซ่อมแซมถนนในพื้นที่ ควรเพิ่มงบประมาณพัฒนาชุมชนให้มากขึ้นให้มีการชี้แจงนโยบายการพัฒนาชุมชนแก่ประชาชนรับทราบ ให้จัดการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคีเป็นไปด้วยความสุจริต โปร่งใส และให้เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคีออกไปรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน

จรรยาบรรณ สุวรรณมาโจ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล จำนวน 380 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ และสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการศึกษา พบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาการทรัพยากรมนุษย์ ด้านการพัฒนาบ้านเมืองน่าอยู่ ด้านการพัฒนา ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้านการพัฒนาการเกษตร ด้านการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส รายได้ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม เรียงลำดับตามความถี่ ดังนี้ ควรสนับสนุนให้ประชาชนมีอาชีพเสริมนอกจากการทำนา ควรจัดสวัสดิการให้กับเด็กและผู้สูงอายุมากขึ้น ควรหาตลาดจำหน่ายสินค้าทางเกษตร ควรส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ควรมีการลงโทษผู้ทำลายป่าและทรัพยากรธรรมชาติ ควรส่งเสริมให้ประชาชนรักษาความสะอาดที่สาธารณะ ควรซ่อมแซมถนนภายในหมู่บ้านให้ใช้ได้ดี ควรจัดหาถังขยะบริการประชาชน และควรส่งเสริมป้องกันตนเองโดย องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนงบประมาณ

อำพร เชาวจันทร์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 306 คน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ และสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม

แบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการศึกษา พบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน แผนงานพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แผนงานพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร แผนงานพัฒนาด้านแหล่งน้ำ แผนงานพัฒนาด้านสังคม แผนงานพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุข แผนงานพัฒนาด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม และแผนงานพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพระดับการศึกษา และอายุต่างกัน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ แผนงานพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ควรมีการส่งเสริมการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าของชุมชน ควรมีการส่งเสริมกลุ่มอาชีพอย่างเหมาะสม แผนงานพัฒนาด้านสังคม ควรเพิ่มการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในด้านอื่น ๆ ควรส่งเสริมอาชีพให้ผู้พิการอย่างเหมาะสม แผนงานพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ควรมีการสร้างถนนให้เป็นคอนกรีตทุกสาย ควรสร้างระบบทางระบายน้ำตามถนนภายในหมู่บ้าน แผนงานพัฒนาด้านแหล่งน้ำ ควรมีการดูแลไม่ให้น้ำขาดแคลน ในฤดูแล้ง แผนงานพัฒนาด้านสาธารณสุขควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงมิให้เกิดโรคติดต่อ แผนงานพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง การจัดเวทีให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แผนงานพัฒนาด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ไม่ควรมีการจัดประกวดกิจกรรม เพราะจะทำให้เกิดความขัดแย้ง ควรส่งเสริมการงดดื่มสุราในวันสำคัญทางศาสนา และแผนงานพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการอบรมเยาวชนให้เป็นแกนนำในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการรณรงค์และปลูกป่าทดแทน

จกกลณี สุกไพ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตปกครองของเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 359 คน โดยใช้วิธี

สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ และสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการศึกษา พบว่า

1. เรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาล ตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาสังคม ($\bar{X} = 3.56$) ด้านพัฒนาเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.53$) และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.44$) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.23$) และด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร ($\bar{X} = 3.00$)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และเขตเลือกตั้ง โดยรวมรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ .05

3. ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาล ตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้ ควรจัดตั้งสัญญาณไฟจราจรอย่างเหมาะสม การจัดตั้งตลาดร้านค้าชุมชนให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ควรรักษาและอนุรักษ์งานประเพณีท้องถิ่นให้ต่อเนื่องและทั่วถึง ควรให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อการบริหาร และควรจัดที่ทิ้งขยะให้ไกลหมู่บ้าน

ปิยะชัย โชติวุฒิมนตรี (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริการส่วนตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนภายในครัวเรือนของประชาชนตำบลเวินพระบาท ทั้ง 10 หมู่บ้าน จำนวน 311 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test และ One-way ANOVA หากพบความแตกต่างจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD ผลการศึกษา พบว่า

1. การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริการส่วนตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ การพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาการด้านการแก้ไข

ปัญหาความยากจน การพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ การพัฒนาเศรษฐกิจระดับรากฐานการค้า และการลงทุน การพัฒนาระบบการบริหารการจัดการที่ดี และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำแนกตามหมู่บ้าน โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำแนกตามอายุ โดยรวม และด้านการพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมที่มีคุณภาพ ด้านการพัฒนาการแก้ไขปัญหาความยากจน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาระบบการบริหารการจัดการที่ดี มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ และการพัฒนาเศรษฐกิจระดับรากฐานการค้า และการลงทุน ไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำแนกตามอาชีพ โดยรวม และรายด้าน ส่วนด้านการพัฒนาทุนมนุษย์และสังคมที่มีคุณภาพ พัฒนาการด้านการแก้ไขปัญหา ความยากจน การพัฒนาเมืองและชุมชนน่าอยู่ และการพัฒนาเศรษฐกิจระดับรากฐานการค้า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาระบบการบริหารการจัดการที่ดี ไม่แตกต่างกัน

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม คือ การจัดตั้งงบประมาณในการดำเนินงานการพัฒนาด้านการก่อสร้าง การปรับปรุงซ่อมแซมระบบ ประปาให้ได้มาตรฐานและให้ประชาชนมีน้ำสำหรับใช้อุปโภคและบริโภคพอเพียงและให้ครอบคลุม ทุกชุมชน ควรให้มีการดำเนินการก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงถนนเพื่อการเกษตรให้สัญจรสะดวก และได้มาตรฐานให้ครอบคลุมทุกชุมชน รวมถึงเห็นควรให้มีการดำเนินการติดตั้งไฟฟ้าภายในชุมชน เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในกับพี่น้องประชาชนในพื้นที่และให้มีการขยาย ไฟฟ้าเพื่อการเกษตรเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนถ่ายสินค้าทางการเกษตรให้กับเกษตรกร ตลอดจนควรจัดตั้งให้มีงบประมาณในการส่งเสริมสร้างงานสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนให้กับ ประชาชน

อุบลวรรณ อุณสุวรรณ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงาน ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนภายในครัวเรือนของประชาชนตำบลบ้านฝาง จำนวน 23 หมู่บ้าน จำนวน 355 คน โดยใช้วิธีสุ่มโดยการกำหนดสัดส่วนและสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .77 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการศึกษา พบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและอยู่ในระดับปานกลาง 8 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านการคมนาคม ด้านแหล่งน้ำ ด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการป้องกันภัยและสาธารณภัย ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการเมืองการบริหาร

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตามเพศและหมู่บ้านที่แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีเพศและหมู่บ้านที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้แก่ การกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการน้ำที่ใช้ในการเกษตร ควรจัดโครงการเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติ ควรจัดฝายกักเก็บน้ำเพื่อใช้จัดการเกษตร มีการจัดฝึกอบรมด้านยาเสพติดสำหรับเด็กและเยาวชนควรมีการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ควรมีการจัดโครงการเพื่อดูแลและรักษาสุขภาพสตรี เด็กและเยาวชน ควรจัดงบประมาณเพื่อซ่อมแซมและก่อสร้างถนนให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน ควรกำหนดขนาดของรถที่ให้อำนาจผ่านถนนภายในหมู่บ้าน ควรมีการสนับสนุนกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มอาชีพ ควรมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในชุมชนให้ออกสู่ตลาดภายนอก ควรมีการจัดตั้งกองทุนสำหรับกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มอาชีพ ควรมีการจัดทำรายงานระยะยาวควรมีการบริหารจัดการขยะภายในชุมชน ควรจัดสรรงบประมาณในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ควรจัดตั้งสภาวัฒนธรรมตำบล ควรจัดตั้งงบประมาณเพื่ออุดหนุนประเพณีประจำปีและรักษาวัฒนธรรม และควรจัดตั้งห้องสมุดประจำหมู่บ้าน ควรมีการจัดตั้งงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า และกำจัดลูกน้ำยุงลาย

ควรมีการรณรงค์ให้มีการรักษาความสะอาด ควรมีการจัดบริการหน่วยสาธารณสุขเคลื่อนที่
 ควรมีการจัดงบประมาณเพื่อซื้อถังดับเพลิงขนาดเล็กเพื่อใช้สำหรับกรณีที่เกิดดับเพลิงเข้าไม่ถึง
 สำหรับทุกหมู่บ้าน ควรมีการจัดตั้งศูนย์ป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัยประจำหมู่บ้านและ
 ควรมีจัดบริการหน่วยชำระภาษีเคลื่อนที่ และควรมีจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่ประชาชน
 สมบัติ วุฒิ และพัฒนา ราชวงศ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี
 (พ.ศ. 2554-2556) ของเทศบาลตำบลเขาทราช อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ผลการศึกษา พบว่า
 ขั้นตอนการกำหนดประเด็นปัญหา ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนการกำหนดทางเลือก
 ในการแก้ไขปัญหา ขั้นตอนการจัดทำแผนงาน/ โครงการ ขั้นการดำเนินงานตามแผน
 ขั้นตอนการประเมินผล โดยภาพรวมแล้ว ถือว่ากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554-
 2556) ของเทศบาลตำบลเขาทราช อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร ยังอยู่ในระดับปานกลาง จึงต้อง
 มีการปรับปรุงและแก้ไขในแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนจะต้อง
 มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการเชื่อมโยงกัน
 อย่างเป็นระบบจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้

สำหรับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาคุณภาพการจัดทำแผนพัฒนาสามปี
 ของเทศบาล สรุปได้ว่า เทศบาลตำบลเขาทราชในการจัดทำแผน มีการเตรียมการจัดทำแผนพัฒนา
 สามปีของเทศบาลเป็นไปตามนโยบายและขั้นตอนที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงการแก้ปัญหาและ
 สนองต่อความต้องการของประชาชน การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปีของเทศบาล
 ให้มีความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อผลการศึกษาที่ได้จะนำไปเป็น
 แนวทางในการพัฒนาแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลเขาทราช เพื่อให้การบริหารงานของ
 เทศบาลประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. เสนอผลการแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบางทราย จำนวน 7,318 ครัวเรือน (เทศบาลตำบลบางทราย, 2556)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบางทราย จำนวน 364 ครัวเรือน ซึ่งการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และให้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (Sampling Error) .05 และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้หมู่บ้านเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1. แบ่งประชากรเป็นชั้นภูมิ โดยใช้หมู่บ้านเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ
2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วน
3. ทำการสุ่มแต่ละชั้นภูมิตามจำนวนที่กำหนดไว้ สำหรับรายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตารางที่ 3-1

สูตรการหาขนาดสัดส่วน (บุญเกิด มรัชฎภูมิ, 2552)

$$n_h = \frac{n \cdot N_h}{N}$$

n หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

n_h หมายถึง ขนาดของตัวอย่างในชั้นภูมิที่ h

N	หมายถึง	จำนวนประชากร
N_h	หมายถึง	จำนวนประชากรในชั้นภูมิที่ h

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

หมู่บ้าน	ประชากร (ครัวเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ 1 ท่าด่านล่าง	1,183	58
หมู่ 2 ท่าด่านบน	521	25
หมู่ 3 บ้านคงคาไผ่	513	25
หมู่ 4 บ้านบ่อใหญ่	1,096	54
หมู่ 5 หัวหินพัฒนา	1,541	76
หมู่ 6 หน้าวัดเขาบางทราย	2,464	126
รวม	7,318	364

เมื่อจำแนกประชากรของแต่ละหมู่บ้านตามชั้นภูมิจนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบทั้ง 6 หมู่บ้านแล้ว จึงทำการสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยหลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลากเลขที่บ้านแบบ ไม่คืนกลับ เพื่อเก็บข้อมูลตัวแทนครัวเรือนจนครบจำนวนตามที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะที่สร้างเป็นปลายปิดซึ่งจะมีลักษณะเลือกตอบ (Checklist) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ลักษณะแบบสอบถามที่สร้างเป็นปลายปิดซึ่งจะมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (1967) ซึ่งแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น

ของประชาชนที่มีต่อการทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
3. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร
4. การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
5. ด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ จำนวน 22 ข้อ

โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี จากนั้นจึงนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

- 3.1 นายศุภวัฏ สุวรรณกล่อม ปลัดเทศบาลตำบลบางทราย
- 3.2 นางสุนีย์พันธ์ ดุลยวิจารณ์ หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ
- 3.3 ดร.กิจฐเขต ไกรวาส อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยบูรพา

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามเท่ากับ .9355

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในแต่ละหมู่บ้าน จนครบทั้ง 6 หมู่บ้าน จำนวน 364 ชุด
2. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนพร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จำนวน 364 ชุด
3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์
4. การศึกษาครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2556 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2556
5. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไป จำนวน 364 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 364 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี โดยวิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จะใช้สถิติทดสอบค่า (t-test) การทดสอบสมมติฐาน 3 กลุ่มขึ้นไป ใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และใช้สถิติเพื่อเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD เมื่อพบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกณฑ์การแปลผล

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยใช้

$$\begin{aligned} \text{สูตรอันตรภาคชั้น} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{(5-1)}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.21-5.00	แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทรายมีความเหมาะสม
3.41-4.20	แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทรายค่อนข้างมีความเหมาะสม
2.61-3.40	แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทรายมีความเหมาะสมปานกลาง
1.81-2.60	แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทรายค่อนข้างไม่มีความเหมาะสม
1.00-1.80	แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทรายไม่มีความเหมาะสม

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา โดยเก็บข้อมูลจากตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบางทราย จำนวน 364 ครัวเรือน

ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	173	47.53
หญิง	191	52.47
รวม	364	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	10	2.75
20-30 ปี	93	25.5

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
31-40 ปี	90	24.73
41-50 ปี	78	21.43
51-60 ปี	62	17.03
61 ปีขึ้นไป	31	8.52
รวม	364	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	10	2.75
20-30 ปี	93	25.5
รวม	364	100.00
อาชีพ		
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	36	9.89
เกษตรกร/ ประมง	62	17.03
ผู้ประกอบการ/ เจ้าของธุรกิจ	86	23.63
อื่น ๆ	180 □	49.45 □
รวม	364	100.00
รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท/ เดือน	85	23.35
5,000-10,000 บาท/ เดือน	147	40.38
10,001-15,000 บาท/ เดือน	84	23.08
15,001-20,000 บาท/ เดือน	36	9.89
20,001 บาทขึ้นไป/ เดือน	12	3.30
รวม	364	100.00
สถานภาพสมรส		
โสด	134	36.81
สมรส	172	47.25
หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	58	15.93
รวม	364	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	125	34.34
มัธยมศึกษาตอนต้น	78	21.43
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	66	18.13
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	35	9.62
ปริญญาตรี	50	13.74
สูงกว่าปริญญาตรี	10	2.75
รวม	364	100.00

จากตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.47 มีอายุ 20-30 ปี มากที่สุด ร้อยละ 25.55 รองลงมา คือ อายุ 31-40 ปี อายุ 41-50 ปี อายุ 51-60 ปี อายุ 61 ปีขึ้นไป และอายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 24.73, 21.43, 17.03, 8.52 และ 2.75 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มากที่สุด ร้อยละ 49.45 รองลงมา คือ ผู้ประกอบการ/ เจ้าของธุรกิจ เกษตรกร/ ประมง และรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 23.63 17.03 และ 9.89 ตามลำดับ โดยที่รายได้ส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ 5,000-10,000 บาท/ เดือน มากที่สุด ร้อยละ 40.38 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 5,000 บาท/ เดือน 10,001-15,000 บาท/ เดือน 15,001-20,000 บาท/ เดือน และ 20,001 บาทขึ้นไป/ เดือน ร้อยละ 23.35, 23.08, 9.89 และ 3.30 ตามลำดับ โดยที่สถานภาพสมรสมากที่สุด ร้อยละ 47.25 รองลงมา คือ โสด และหม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่ ร้อยละ 36.81 และ 15.93 ตามลำดับ ซึ่งระดับการศึกษาประถมศึกษา หรือต่ำกว่ามากที่สุด ร้อยละ 34.34 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 21.43, 18.13, 13.74, 9.62 และ 2.75 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในด้านการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงถนนทางเท้า	102 (28.02)	169 (46.43)	87 (23.90)	3 (0.82)	3 (0.82)	4.00	0.79	ค่อนข้างเหมาะสม	3
2. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงระบบระบายน้ำทิ้ง	86 (23.63)	167 (45.88)	96 (26.37)	13 (3.57)	2 (0.55)	3.88	0.83	ค่อนข้างเหมาะสม	4
3. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงสะพานลอยและทางข้ามสาธารณะ	133 (36.54)	118 (32.42)	95 (26.10)	18 (4.95)	-	4.00	0.91	ค่อนข้างเหมาะสม	2
4. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงเครื่องหมายจราจร	89 (24.45)	147 (40.38)	103 (28.30)	22 (6.04)	3 (0.82)	3.81	0.90	ค่อนข้างเหมาะสม	5
5. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่าง	115 (31.59)	152 (41.76)	85 (23.35)	12 (3.30)	-	4.01	0.83	ค่อนข้างเหมาะสม	1
ภาพรวม						3.94	0.66	ค่อนข้างเหมาะสม	

จากตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี พบว่า การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานในด้านภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.94$, $SD = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อได้ ดังนี้

เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่าง เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.01$, $SD = 0.83$) รองลงมา คือ เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงสะพานลอยและทางข้ามสาธารณะ ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.91$) เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงถนน ทางเท้า ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.79$) เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงระบบระบายน้ำทิ้ง ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.83$) และลำดับสุดท้าย คือ เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงเครื่องหมายจราจร ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.90$)

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	ความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการให้ความรู้ในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน	102 (28.02)	169 (46.43)	87 (23.90)	3 (0.82)	3 (0.82)	4.00	0.79	ค่อนข้างเหมาะสม	3
2. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในครัวเรือน เช่น การรวมกลุ่มอาชีพ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	86 (23.63)	167 (45.88)	96 (26.37)	13 (3.57)	2 (0.55)	3.88	0.83	ค่อนข้างเหมาะสม	4
3. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดจำหน่ายสินค้าราคาถูกพิเศษแก่ประชาชนในท้องถิ่น เช่น ตลาดนัดคอนเย็น	133 (36.54)	118 (32.42)	95 (26.10)	18 (4.95)	-	4.00	0.91	ค่อนข้างเหมาะสม	2
4. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมและประสานสัมพันธไมตรีให้ภาคเอกชนและองค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เช่น เครือสหพัฒน์	89 (24.45)	147 (40.38)	103 (28.30)	22 (6.04)	3 (0.82)	3.81	0.90	ค่อนข้างเหมาะสม	5
รวม						3.86	0.71	ค่อนข้างเหมาะสม	

จากตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี พบว่า การพัฒนาด้านเศรษฐกิจในด้านภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.86, SD = 0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อได้ ดังนี้

เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการให้ความรู้ในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.96, SD = 0.76$) รองลงมา คือ เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดจำหน่ายสินค้าราคายุติธรรมแก่ประชาชนในท้องถิ่น เช่น ตลาดนัดดอนเย็น เป็นต้น ($\bar{X} = 3.93, SD = 0.89$) เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในครัวเรือน เช่น การรวมกลุ่มอาชีพ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.78, SD = 0.89$) และลำดับสุดท้าย คือ เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมและประสานสัมพันธ์ให้ภาคเอกชนและองค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เช่น เครือสหพัฒน์ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.73, SD = 0.93$)

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในด้านการพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร	ความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านการสนับสนุน การเลือกตั้งทุกระดับและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	94 (25.82)	155 (42.58)	97 (26.65)	16 (4.40)	2 (0.55)	3.86	0.86	ค่อนข้างเหมาะสม	3
2. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านการประชาสัมพันธ์รณรงค์ทางการเมือง เช่น การรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิ เป็นต้น	118 (32.42)	137 (37.64)	100 (27.47)	9 (2.47)	-	4.00	0.84	ค่อนข้างเหมาะสม	1
3. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพ และจิตสำนึกที่เอื้อต่อการบริการประชาชน	95 (26.10)	144 (39.56)	119 (32.69)	5 (1.37)	1 (0.27)	3.90	0.81	ค่อนข้างเหมาะสม	2
ภาพรวม						3.93	0.67	ค่อนข้างเหมาะสม	

จากตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี พบว่า การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร ในด้านภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.93, SD = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อได้ ดังนี้

เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านกาประชาสัมพันธ์รณรงค์ทางการเมือง เช่น การรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิ เป็นต้น เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.00, SD = 0.84$) รองลงมา คือ เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพ และจิตสำนึกที่เอื้อต่อการบริการประชาชน ($\bar{X} = 3.90, SD = 0.81$) และลำดับสุดท้าย คือ เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านการสนับสนุนการเลือกตั้งทุกระดับ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ($\bar{X} = 3.86, SD = 0.86$)

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย
จังหวัดชลบุรี ในด้านการพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	ความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมให้มีการรณรงค์เรื่องยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	117 (32.14)	125 (34.34)	116 (31.87)	6 (1.65)	-	3.97	0.84	ค่อนข้างเหมาะสม	2
2. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการให้ความรู้พื้นฐานในด้านการสาธารณสุข และการป้องกันโรคต่าง ๆ แก่ประชาชน	121 (33.24)	143 (39.29)	88 (24.18)	12 (3.30)		4.02	0.84	ค่อนข้างเหมาะสม	1
3. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พื้นที่ริมทะเลเป็นพื้นที่สาธารณะเรื่องส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พื้นที่ริมทะเลเป็นพื้นที่สาธารณะ	115 (31.59)	131 (35.99)	106 (29.12)	11 (3.0)	1 (0.27)	3.96	0.87	ค่อนข้างเหมาะสม	3
4. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมพื้นที่เพาะเลี้ยงหอยชายฝั่งทะเลแก่ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อแก้ปัญหาการลู่กล้าพื้นที่ป่าชายเลน	98 (26.92)	148 (40.66)	104 (28.57)	12 (3.30)	2 (0.55)	3.90	0.85	ค่อนข้างเหมาะสม	5
5. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น เช่น การปลูกฝังให้อนุรักษ์ป่าชายเลนอย่างยั่งยืน	104 (28.57)	142 (39.01)	102 (28.02)	16 (4.40)	-	3.91	0.86	ค่อนข้างเหมาะสม	4
ภาพรวม						3.95	0.68	ค่อนข้างเหมาะสม	

จากตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี พบว่า การพัฒนาด้านการพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ในด้านภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.95, SD = 0.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อได้ ดังนี้

เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการให้ความรู้พื้นฐานในด้านการสาธารณสุข และการป้องกันโรคต่าง ๆ แก่ประชาชน เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.02, SD = 0.84$) รองลงมา คือ เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมให้มีการรณรงค์เรื่องยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.97, SD = 0.84$) เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พื้นที่ริมทะเลเป็นพื้นที่สาธารณะเรื่องส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พื้นที่ริมทะเลเป็นพื้นที่สาธารณะ ($\bar{X} = 3.96, SD = 0.87$) เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น เช่น การปลูกฝังให้นุรักษ์ป่าชายเลนอย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 3.91, SD = 0.86$) และลำดับสุดท้ายเทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมพื้นที่เพาะเลี้ยงหอยชายฝั่งทะเลแก่ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อแก้ปัญหาการลุดล้ำพื้นที่ป่าชายเลน ($\bar{X} = 3.90, SD = 0.85$)

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในด้านการพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ

การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ	ความคิดเห็น					\bar{X}	SD	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
1. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดการศึกษา เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น	110 (30.22)	146 (40.11)	93 (25.55)	14 (3.85)	1 (0.27)	3.96	0.86	ค่อนข้างเหมาะสม	2
2. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	100 (27.47)	157 (43.13)	97 (26.65)	9 (2.47)	1 (0.27)	3.95	0.81	ค่อนข้างเหมาะสม	4
3. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนาวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	104 (28.57)	146 (40.11)	98 (26.92)	16 (4.40)	-	3.92	0.85	ค่อนข้างเหมาะสม	5
4. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและลานกีฬา เช่น การจัดตั้งสวนสุขภาพของเทศบาล เป็นต้น	135 (37.09)	114 (39.56)	72 (19.78)	13 (3.57)	-	4.10	0.83	ค่อนข้างเหมาะสม	1
5. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการให้แก่ประชาชน เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาประจำปี เป็นต้น	111 (30.49)	140 (38.46)	103 (28.30)	4 (1.10)	6 (1.65)	3.95	0.88	ค่อนข้างเหมาะสม	3
ภาพรวม						3.98	0.71	ค่อนข้างเหมาะสม	

จากตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี พบว่า การพัฒนา ด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรมและนันทนาการ ในด้านภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.98, SD = 0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อได้ ดังนี้

เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและลานกีฬา เช่น การจัดตั้งสวนสุขภาพของเทศบาล เป็นต้น เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.10, SD = 0.83$) รองลงมา คือ เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดการศึกษา เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.96, SD = 0.86$) เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการให้แก่ประชาชน เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาประจำปี เป็นต้น ($\bar{X} = 3.95, SD = 0.88$) เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.95, SD = 0.81$) และลำดับสุดท้าย เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.92, SD = 0.85$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนา
ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ในปัจจัยภาพรวมด้านต่าง ๆ

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี	\bar{X}	SD	ระดับของ การให้บริการ	อันดับ
1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.94	0.66	ค่อนข้างเหมาะสม	3
2. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	3.86	0.71	ค่อนข้างเหมาะสม	5
3. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร	3.93	0.67	ค่อนข้างเหมาะสม	4
4. การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	3.95	0.68	ค่อนข้างเหมาะสม	2
5. การพัฒนาด้านการ ศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ	3.98	0.71	ค่อนข้างเหมาะสม	1
ภาพรวม	3.93	0.60	ค่อนข้างเหมาะสม	

จากตารางที่ 8 ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ
แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม
($\bar{X} = 3.39, SD = 0.60$) เมื่อจำแนกตามรายด้าน ดังนี้

การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับ
ค่อนข้างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.98, SD = 0.71$) รองลงมา คือ การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
($\bar{X} = 3.95, SD = 0.68$) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.94, SD = 0.66$) การพัฒนา
ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.93, SD = 0.67$) และลำดับสุดท้าย คือ การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ
วัฒนธรรม และนันทนาการ ($\bar{X} = 3.86, SD = 0.71$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
เทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

เพศ	<i>N</i>	\bar{X}	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>Sig.</i>
ชาย	173	3.93	.590	.033	.974
หญิง	191	3.93	.604		

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตามเพศ โดยใช้ค่าสถิติ *t-test* เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

อายุ	<i>DF</i>	<i>SS.</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	5	1.749	.350	.982	.428
ภายในกลุ่ม	358	127.485	.356		
รวม	363	129.233			

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

อายุ	<i>DF</i>	<i>SS.</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	6.542	2.181	6.399	.000*
ภายในกลุ่ม	360	122.691	.341		
รวม	363	129.233			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

อาชีพ	ระดับ	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/ ประมง	ผู้ประกอบการ/ เจ้าของธุรกิจ	อื่น ๆ
	\bar{X}	(3.67)	(3.87)	(3.82)	(4.06)
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	(3.67)	-			-.3870*
เกษตรกร/ ประมง	(3.87)		-		-.1911*
ผู้ประกอบการ/ เจ้าของธุรกิจ	(3.82)			-	-.2322*
อื่น ๆ	(4.06)				

* $p \leq .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ LSD พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างจากประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ โดยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นน้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ

ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร/ ประมงมีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างจากประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ โดยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร/ ประมง มีความคิดเห็นน้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ

ประชาชนที่มีอาชีพผู้ประกอบการ/ เจ้าของธุรกิจมีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างจากประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ โดยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพผู้ประกอบการ/ เจ้าของธุรกิจ มีความคิดเห็นน้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

รายได้	<i>Df</i>	<i>SS.</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	4	2.356	.589	1.66	.157
ภายในกลุ่ม	359	126.877	.353		
รวม	363	129.233			

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนา
ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

สถานภาพสมรส	<i>Df</i>	<i>SS.</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	2	2.356	.589	1.66	.157
ภายในกลุ่ม	361	126.877	.353		
รวม	363	129.233			

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
ประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชน
ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย
จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น
ของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 การเปรียบเทียบประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนา
ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

สถานภาพสมรส	<i>Df</i>	<i>SS.</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	2	.606	.303	.850	.428
ภายในกลุ่ม	361	128.628	.356		
รวม	363	129.233			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง
ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี
พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
ตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ทำ
การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ความแตกต่างของความคิดเห็นของ
ประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

ระดับ การศึกษา	ระดับ	ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ เทียบเท่า	อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
	\bar{X}	(4.00)	(3.90)	(3.93)	(4.03)	(3.85)	(3.29)
ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า	(4.00)	-					.7123*
มัธยมศึกษา ตอนต้น	(3.90)		-				.6148*
มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ เทียบเท่า	(3.93)			-			.6415*
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	(4.03)				-		.7428*
ปริญญาตรี สูงกว่า ปริญญาตรี	(3.85)					-	.5613*
สูงกว่า ปริญญาตรี	(3.29)						-

* $p \leq .05$

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ (Post Hoc) พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า มีความคิดเห็นมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีความคิดเห็นมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็นมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
3. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
4. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
5. ประชาชนที่สถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
6. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล บางทราย จังหวัดชลบุรี ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี จำนวน 364 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบค่า (t- test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และใช้สถิติ เพื่อเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD ที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยระหว่าง 5,000-10,000 บาท ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส และมีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรีในภาพรวม

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล บางทราย จังหวัดชลบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรมและนันทนาการ เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ถัดไป คือ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร และการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ เป็นลำดับสุดท้าย

1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ซึ่งความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในเรื่องการปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่าง เป็นลำดับแรก และเทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงเครื่องหมายจราจร เป็นลำดับสุดท้าย

2. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ซึ่งความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในเรื่องส่งเสริมการให้ความรู้ในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน เป็นลำดับแรก และเทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในเรื่องส่งเสริมและประสานสัมพันธ์ให้ภาคเอกชนและองค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เช่น เครือสหพัฒน์ เป็นลำดับสุดท้าย

3. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ซึ่งความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในด้านการประชาสัมพันธ์รณรงค์ทางการเมือง เช่น การรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิ เป็นลำดับแรก และเทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในด้านการสนับสนุนการเลือกตั้งทุกระดับ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นลำดับสุดท้าย

4. การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ซึ่งความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในเรื่องส่งเสริมการให้ความรู้พื้นฐานในด้านการสาธารณสุข และการป้องกันโรคต่างแก่ประชาชน เป็นลำดับแรก และเทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในเรื่องส่งเสริมพื้นที่เพาะเลี้ยงหอยชายฝั่งทะเลแก่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแก้ปัญหาการลุกล้ำพื้นที่ป่าชายเลน เป็นลำดับสุดท้าย

5. การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม ซึ่งความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในเรื่องส่งเสริมให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและลานกีฬา เช่น การจัดตั้งสวนสุขภาพของเทศบาล เป็นลำดับแรก และเทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในเรื่องส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น เป็นลำดับสุดท้าย

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้ และสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี มากกว่าอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ เกษตรกร/ ประมง ผู้ประกอบการ/ เจ้าของธุรกิจ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นมัธยมศึกษาตอนปลาย/ เทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี อภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวม ประชาชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ เป็นลำดับต้นๆ และการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เป็นลำดับสุดท้าย

1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทศบาลมีการพัฒนาปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นของวิญญู อังคนารักษ์ (2518, หน้า 98) ที่กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาข้อย่อมต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกจุด และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ย่อมเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี การบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของอโนชา สืบจากมี (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประชาชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเทศบาลมีการให้ความรู้ในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน เพื่อเพิ่มพูนความสามารถ

ในการประกอบอาชีพและเพิ่มรายได้อย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าด้วยการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของอภิชัย พันธเสน (2539, หน้า 135) ที่กล่าวว่า การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น คือ ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเมืองที่ภาครัฐตั้งใจกระทำขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ทำให้ประชาชนกินดีอยู่ดี และมีการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของนุกุล ฝอยทอง (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ด้านเศรษฐกิจประชาชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร พบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทศบาลมีการสนับสนุนการเลือกตั้งทุกระดับด้วยบรรทัดฐานที่เป็นกลาง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นของอนันต์ อนันตกุล (2521, หน้า 6-7) ที่กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตยประการหนึ่ง คือ การปกครองตนเอง มิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเอง คือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องฟังเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่าง ๆ เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติ (Referendum) ให้ประชาชนมีอำนาจถอดถอน (Recall) ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน สอดคล้องกับผลการศึกษาของพรรณพิศ แพงไชสง (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ด้านการเมืองการเลือกตั้งประชาชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

4. การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทศบาลมีการให้ความรู้พื้นฐานในด้านการสาธารณสุข และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลแก่ประชาชน เด็ก และเยาวชน ทั้งในและนอกสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าด้วยการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของสุเทพ เชาวลิต (2524, หน้า 18) ที่กล่าวว่า การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น คือ การพัฒนาความคิดและความสามารถของประชาชนในการทำงานร่วมมือกันระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนด้วยกันเอง เพื่อปรับปรุงตนเองและชุมชนไปสู่ความเจริญก้าวหน้า ทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา อนามัย

ชนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่ความมั่นคงของประเทศในการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย สอดคล้องกับผลการศึกษาของนิตยา สมัคคี (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทัพราช อำเภอ ตาพระยา จังหวัดสระแก้ว พบว่า ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมประชาชนมีระดับ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

5. การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ พบว่า ประชาชน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทศบาลมีการจัดกิจกรรมนันทนาการ ให้เยาวชน ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและลานกีฬา รวมถึง การจัดกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าด้วย การพัฒนาของวิทยากร เชียงกูล (2527, หน้า 12) ที่กล่าวว่า การพัฒนาที่แท้จริง หมายถึง การทำให้ ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข ความสะดวกสบาย ความอยู่ดีกินดี ความเจริญงอกงาม ทางศิลปวัฒนธรรมและจิตใจ และความสงบสันติ ซึ่งนอกจากจะขึ้นอยู่กับ การได้รับปัจจัยทางวัตถุ เพื่อสนองความต้องการของร่างกายแล้ว ประชาชนยังต้องพัฒนาทางด้านการศึกษา สิ่งแวดล้อมที่ ดี การพักผ่อนหย่อนใจและการพัฒนาทางวัฒนธรรมและจิตใจด้านต่าง ๆ ด้วย สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของอำพร เซาว์จันทร์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอ พัทธภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า แผนงานพัฒนาด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ประชาชนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นของผู้วิจัยเห็นว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนมีต่อ แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ซึ่งจากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของนุกุล ฝอยทอง (2552) พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ เทศบาลตำบลแคว้น จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอายุ รายได้ และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของจรรยาพรณ์ สุวรรณมาโจ (2553) พบว่า ประชาชนที่มีอายุ รายได้ และสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกัน

และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการศึกษาของอำพร เชาว์จันทร์ (2553) พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี พบว่า การพัฒนาด้านการศึกษาศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ถัดไป คือ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร และการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เป็นลำดับสุดท้าย และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ รายได้ และสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น แต่อาชีพและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พบว่า อยู่ในลำดับสุดท้าย ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า เทศบาลจึงควรกำหนดนโยบายในการพัฒนาและส่งเสริมการให้ความรู้ในทางวิชาการ และประสบการณ์แก่ประชาชน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพและเพิ่มรายได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ
2. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร พบว่า อยู่ในลำดับรองสุดท้าย ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า เทศบาลจึงควรกำหนดนโยบายสนับสนุนการเลือกตั้งทุกระดับ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน รวมถึงกำหนดนโยบายส่งเสริมการพัฒนาระบบการบริหารงานของเทศบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความคล่องตัวในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาล

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พบว่า เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในเรื่องส่งเสริมและประสานสัมพันธ์ให้ภาคเอกชนและองค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เช่น เครือสหพัฒน์ เป็นลำดับสุดท้าย เทศบาลจึงควรมีการประสานความสัมพันธ์ให้ภาคเอกชนและองค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจตามความรับผิดชอบและอำนาจของเทศบาล

2. การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร พบว่า เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ในด้านการสนับสนุน การเลือกตั้งทุกระดับ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นลำดับสุดท้าย เทศบาลจึงควรสนับสนุนการเลือกตั้งทุกระดับ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพื่อให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง โดยมีบรรทัดฐาน ด้วยความเป็นกลาง รวมถึงควรพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ ให้มีประสิทธิภาพ และนำเทคโนโลยี ที่ทันสมัยมาให้บริการ เพื่อเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

3. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงเครื่องหมายจราจรเป็นลำดับสุดท้าย เทศบาลจึงควรมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบการให้บริการด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานเพียงพอกับความต้องการ โดยเฉพาะในเรื่องการปรับปรุง เครื่องหมายจราจร รวมถึงขยายการให้บริการด้านแสงสว่างไฟฟ้าสาธารณะในบริเวณถนน ตรอก ซอย อย่างทั่วถึง

4. การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ในเรื่องส่งเสริมพื้นที่เพาะเลี้ยงหอยชายฝั่งทะเลแก่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแก้ปัญหาการลुक้า พื้นที่ป่าชายเลน เป็นลำดับสุดท้าย เทศบาลจึงควรส่งเสริมการอนุรักษ์พื้นที่เพาะเลี้ยงหอยชายฝั่ง ทะเลแก่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อแก้ปัญหาการลुक้าพื้นที่ป่าชายเลน รวมถึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดความรู้ “เรื่องความสำคัญของพื้นที่ชายฝั่งทะเล” แก่เด็กเยาวชนและประชาชน ในท้องถิ่น

5. การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ พบว่า เทศบาล มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาในเรื่องส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม และ ประเพณีท้องถิ่น เป็นลำดับสุดท้าย เทศบาลจึงควรจัดกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี ท้องถิ่นต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น ให้คงอยู่สืบไป

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรีครั้งนี้ พบว่า การศึกษาในส่วนของประเด็นความต้องการและปัญหา ของประชาชนยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร ควรจะทำการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึก เพื่อให้ได้คำตอบเพิ่มเติมในประเด็นที่ต้องการศึกษาอย่างครบถ้วนทุกประเด็น

2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น
ของเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี เพื่อนำผลการศึกษามาปรับใช้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น
ฉบับต่อไป

3. ควรมีการศึกษาถึงการปฏิบัติงานของบุคลากรในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น
เนื่องจากมีผลโดยตรงต่อความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2527). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรมการปกครอง. (2543). *การจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง.
- กรมการพัฒนาชุมชน. (2538). *หลักสูตรนักพัฒนาชุมชนก่อนประจำการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. 2557-2561)*. ชลบุรี: เทศบาลตำบลบางทราย.
- กิตติ รวีกันต์. (2547). *ความคิดเห็นของพนักงานบริษัท ไปรษณีย์ไทยจำกัดที่มีต่อองค์กร หลังการแปลงสภาพ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จกกลณี สุกไพ. (2554). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ ของเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสัมพีนัย จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จรรยาบรรณ สุวรรณมาโจ. (2553). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผน พัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนตาล อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จำลอง เงินดี. (2534). *เอกสารคำสอนวิชาจิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉัตรชัย ชูแก้ว. (2544). *ความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวต่อการนำเสนอข่าวอาชญากรรมทางโทรทัศน์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชวงส์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: สมาคมนิสิตเก่ารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2518). *การบริหารการปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทนงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ, บุญศรี แก้วคำศรี, โกวิท พวงงาม และปรีดี โชติช่วง. (2534). *การพัฒนา ชุมชนเชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

- เทศบาลตำบลบางทราย. (2551). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. 2551-2555)*. ชลบุรี: เทศบาลตำบลบางทราย.
- _____. (2556). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. 2557-2561)*. ชลบุรี: เทศบาลตำบลบางทราย.
- ชเนศวร์ เจริญเมือง. (2550). *การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น: อภิธานศัพท์หนึ่งของอารยธรรมโลก*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คอบไฟ.
- ชวิชัย นาคฤทธิ์. (2540). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งขั้นสูงขึ้นของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร: ศึกษาเฉพาะกรณีของสำนักงานตำรวจภาค 1*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นพมาศ ชีรเวทิน. (2539). *จิตวิทยาสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิตยา สมัคคตี. (2552). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทพรราช อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว*. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นุกูล ฝอยทอง. (2552). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญเกิด มรชัยภูมิ. (2552). *ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณภาพบริการภายใต้โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของสถานีอนามัย: ศึกษาเฉพาะกรณีอนามัยสักขี้อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
- บุญธรรม คำพอ. (2520). *การศึกษาความแตกต่างระหว่างผู้ยอมรับและไม่ยอมรับวิทยาการแผนใหม่: ศึกษาเฉพาะกรณีมูลนิธิบูรณะชนบท หมู่ที่ 10 ตำบลโพธิ์งาม อำเภอสุวรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพัฒนาชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2534). *วิธีวิจัยการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: พิชายู พรินติ้ง.
- ปกรณ์ ปรียากร. (2543). *การวางแผนยุทธศาสตร์: แนวคิดและแนวทางเชิงประยุกต์*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- ประเวศ วะสี. (2541). *ประชาคมตำบล*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- ประสาท หลักศิลา. (2511). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กาวหนา.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. (2523). *การปกครองท้องถิ่น (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2532). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา อินเตอร์เนชั่นแนล.

- ปิยะชัย โชติวุฒิมินตรี. (2554). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พรรณพิศ แพงไธสง. (2552). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์*. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พัชรศร การันต์. (2533). *ความคิดเห็นของข้าราชการที่มีต่อการย้ายถิ่นที่ตั้งสถานที่ทำงาน อันเนื่องมาจากผลกระทบการอนุรักษ์พื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิทยาศาสตร์เกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัฒน์ บุญรัตนพันธ์. (2517). *การสร้างพลังชุมชนโดยพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พัฒน์ สุจำนง. (2525). *การพัฒนาชนบทแบบผสมผสานสำหรับประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม. (2540). *ประชาคมตำบล*. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2534). *การพัฒนาชุมชนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บางกอกบล็อก.
- ยิ่งยศ พันธุ์เยี่ยม. (2547). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลห้วยกะปิ จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชบัณฑิตสถาน. (2546). *พจนานุกรมสังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊ค.
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2528). *การเมืองการปกครองไทย (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัตรภู อาจหาญ. (2542). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของกองวิชาการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิญญู อังคนารักษ์. (2518). *แนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย.
- วิทยากร เชียงมูล. (2527). *การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: ฉบับแกระ.
- สนธยา พลศรี. (2545). *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สมบัติ วุฒิ และพัฒนา ราชวงศ์. (2556). *กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554-2556)*.

พิจิตร: เทศบาลตำบลเขาทราย.

สมบูรณ์ สุขสำราญ. (2524). *การพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2526). *การพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สตัยา กระแสชล. (2538). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดตั้งอุทยานสายใจธรรม*

จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมมหาบัณฑิต, สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. (2545). *ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง: ชุดวิชาการวิจัยชุมชน*. กรุงเทพฯ:

เอส อาร์ พรินดีง แมสโปรดักส์.

สิริอร วิชาวุธ. (2544). *จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม. (2520). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุเทพ เชาวลิต. (2524). *สวัสดิการสังคม*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุพัตรา สุภาพ. (2545). *สังคมวิทยา (พิมพ์ครั้งที่ 22)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

เสริม ไชยณรงค์. (2523). *ความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีต่อโครงการเตรียมชุมชน*

เพื่อรับบริการขั้นพื้นฐานในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

โสภณ โสภณ. (2540). *พระพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคม: ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทการพัฒนา*

สังคมของเจ้าคณะแขวงในกรุงเทพมหานครกับเจ้าคณะตำบลในต่างจังหวัด.

วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาศาสนาเปรียบเทียบ, บัณฑิตวิทยาลัย,

มหาวิทยาลัยมหิดล.

โสภา พิสมัย. (2543). *ความคิดเห็นของพนักงานองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยที่มีต่อ*

การลาออกก่อนเกษียณอายุ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์.

บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

องค์การสหประชาชาติ. (2524). *การมีส่วนร่วมของประชาชน*. กรุงเทพฯ: องค์การสหประชาชาติ.

อนันต์ เกตุวงศ์. (2543). *หลักการและเทคนิคการวางแผน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อนันต์ อนันตกุล. (2521). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อโนชา สืบจากมี. (2551). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบล*

ละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร

มหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- อภิชัย พันธเสน. (2539). *พัฒนาชนบท: สมุทัยและมรรค ความหวังทางออกและทางเลือกใหม่*.
กรุงเทพฯ: มูลนิธิภูมิปัญญา.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2536). *ป่าชุมชนในประเทศไทย: แนวทางการพัฒนาป่าชุมชนภาคเหนือ*
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- อำพร เชาว์จันทร์. (2553). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี*
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงสะอาด อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุทัย หิรัญโต. (2523). *สังคมวิทยาประยุกต์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อุบลวรรณ อุนสุวรรณ. (2554). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์*
การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Batten, T. R. (1959). *Community and Their Development*. London: Oxford University.
- Danham, A. (1958). *Community Welfare Organization: Principles and Practice*. California:
Crowell University.
- Fledman, M. P. (1971). *Psychology in the Industrial Environment*. London: Butterworth.
- Hurlock, E. (1995). *Adolescent Development*. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). The method of constructing and attitude scale reading. In F. Matin (Ed.),
Attitude Theory and Measurement (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.
- Luthans, F. (1995). *Organization Behavioral* (7th ed.). Singapore: McGraw-Hill.
- Mary. L. G. (2006). *Integrating the Individual and the Organization*. New York: Wiley.
- Nunally, J. C. (1950). *Test and Measurements Assessment and Prediction*. New York:
McGraw Hill.
- Webster's (1996). *Collegiate Dictionary* (10th ed.). Massachusetts: Merriam-webster
incorporated.

ภาคผนวก

แบบสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
เทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

41-50 ปี

20-30 ปี

51-60 ปี

31-40 ปี

61 ปีขึ้นไป

3. อาชีพ

รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ

ผู้ประกอบการ/ เจ้าของธุรกิจ

เกษตรกร/ ประมง

อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท/ เดือน

15,001-20,000 บาท/ เดือน

5,000-10,000 บาท/ เดือน

20,001 บาท/ เดือนขึ้นไป

10,001-15,000 บาท/ เดือน

5. สถานภาพสมรส

โสด

สมรส

หม้าย/ หย่าร้าง/ แยกกันอยู่

6. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 มัธยมศึกษาตอนต้น
 ปริญญาตรี
 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
 สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น

คำชี้แจง กรุณาให้ข้อมูลระดับความคิดเห็นที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่องที่ตรงกับคำตอบของท่าน

ความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด (5)	เห็นด้วย มาก (4)	เห็นด้วย ปานกลาง (3)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย น้อยที่สุด (1)
การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน					
1. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงถนน ทางเท้า					
2. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงระบบ ระบายน้ำทิ้ง					
3. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงสะพานลอยและ ทางข้ามสาธารณะ					
4. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงเครื่องหมาย จราจร					
5. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องการปรับปรุงระบบไฟฟ้า แสงสว่าง					
การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ					
1. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการให้ความรู้ ในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน					

ความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด (5)	เห็นด้วย มาก (4)	เห็นด้วย ปานกลาง (3)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย น้อยที่สุด (1)
2. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมอุตสาหกรรมภายใน ครัวเรือน เช่น การรวมกลุ่มอาชีพ โครงการ หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นต้น					
3. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดจำหน่ายสินค้า ราคาถูกหรือลดราคาแก่ประชาชนในท้องถิ่น เช่น ตลาดนัดตอนเย็น เป็นต้น					
4. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมและประสานสัมพันธ์ ให้ภาคเอกชนและองค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เช่น เครือข่ายพัฒนา เป็นต้น					
การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร 1. เทศบาลมีการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาท้องถิ่นในด้านการสนับสนุน การเลือกตั้งทุกระดับ และส่งเสริม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชน					
2. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในด้านการประชาสัมพันธ์ ทางการเมือง เช่น การรณรงค์ให้ประชาชน ไปใช้สิทธิ เป็นต้น					
3. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในด้านการพัฒนาบุคลากร ให้มีศักยภาพ และจิตสำนึกที่เอื้อ ต่อการบริการประชาชน					

ความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด (5)	เห็นด้วย มาก (4)	เห็นด้วย ปานกลาง (3)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย น้อยที่สุด (1)
<p>การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>1. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมให้มีการรณรงค์เรื่องยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง</p>					
<p>2. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการให้ความรู้พื้นฐานในด้านการสาธารณสุข และการป้องกันโรคต่าง ๆ แก่ประชาชน</p>					
<p>3. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พื้นที่ริมทะเลเป็นพื้นที่สาธารณะเรื่องส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พื้นที่ริมทะเลเป็นพื้นที่สาธารณะ</p>					
<p>4. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมพื้นที่เพาะเลี้ยงหอยชายฝั่งทะเลแก่ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อแก้ปัญหาการลูล้ำพื้นที่ป่าชายเลน</p>					
<p>5. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น เช่น การปลูกฝังให้อนุรักษ์ป่าชายเลนอย่างยั่งยืน</p>					
<p>การพัฒนาด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และนันทนาการ</p> <p>1. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดการศึกษา เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น</p>					

ความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อแผนพัฒนาท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย มากที่สุด (5)	เห็นด้วย มาก (4)	เห็นด้วย ปานกลาง (3)	เห็นด้วย น้อย (2)	เห็นด้วย น้อยที่สุด (1)
2. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น					
3. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมการจัดกิจกรรม ทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น					
4. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมให้มีสถานที่ พักผ่อนหย่อนใจและลานกีฬา เช่น การจัดตั้ง สวนสุขภาพของเทศบาล เป็นต้น					
5. เทศบาลมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท้องถิ่นในเรื่องส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการ ให้แก่ประชาชน เช่น การจัดการแข่งขัน กีฬาประจำปี เป็นต้น					